

H Í R L E V É L

2 0 2 6 / 3 4

2 0 2 6 . S Z E P T E M B E R 2 .

Tartalom

TARTALOM.....	1
KÖZPONTI BÁNYÁSZNAPI ÜNNEPSÉG KOMLÓN.....	3
MEGEMLÉKEZÉS, ÉLŐ MÚZEUM, KONCERTEK, SZALAMANDER	5
BÁNYÁSZ CSALÁDI NAP 2026 – OROSZLÁNY.....	7
II. MAGYAR ÖNTÉSZETI KONFERENCIA.....	15
EGYESÜLETI AKTUALITÁSOK	19

ORSZÁGOS BÁNYÁSZATI KONFERENCIA	19
ÚJ EGYESÜLETI IGAZGATÓ AZ OMBKE ÉLÉN	19
MEGÉRKEZTEK A GÓLYÁK A MISKOLCI EGYETEMRE.....	20
TÁMOGATÁSI FELHÍVÁS ZSIGMONDY VILMOS SZOBRÁNAK ELKÉSZÍTÉSÉHEZ.....	24
BÚCSÚ DR. KOVÁTS MIKLÓS GÁBORTÓL (1941–2026)	25
ELHUNYT NYÍRŐ TAMÁS	25
A BÁNYÁSZOKRA EMLÉKEZTEK BRENNBERGBÁNYÁN.....	26
A SZENT BORBÁLA AKADÉMIA KÖR EGYESÜLET FELHÍVÁSA	30
A VISONTA-RECSK TENGELY (VRT) 2 – A WIN-WIN MEGOLDÁS.....	31
HÍREK AZ ENERGETIKA VILÁGÁBÓL.....	32
MAGYARORSZÁG „ZÖLD” ENERGIA BIZTONSÁGA	35
MEGÚJUL AZ UNIVERSITAS MISKOLCINENSIS ALAPÍTVÁNY VEZETÉSE.....	39
MEGNYÍLT A JELENTKEZÉS A TIMREX DIGITAL GEOSCIENCE WORKSHOP 2026 NEMZETKÖZI KÉPZÉSI PROGRAMRA.....	40
TERVEIK SZERINT: KILOVAGOLNAK SELMECBÁNYÁRA	42
SELMECMARATON SZEPTEMBER 26-ÁN.....	43
SEGÍTSÉG A VALÉTATABLÓ GYŰJTEMÉNY TELJESSÉ TÉTELÉHEZ	44
MEGJELENT PÁLINKÁS RÓBERT HANGOK A MÉLYBŐL – CARL STEGMAYER BÁNYÁSZDALAI ÉS VÁLOGATOTT KÖLTEMÉNYEI CÍMŰ KÖNYVE.....	45
A SZÉNHIDROGÉN-BÁNYÁSZAT (VOLT) MŰVELŐDÉSI HÁZAI ÉS IFJÚSÁGI KLUBJAI II.	46

A 75 éves város jubileumi eseményének részeként
Központi Bányásznapi Ünnepség Komlón

A **76. Központi Bányásznapi** alkalmából Komló városa ad otthont az országos bányásznapi ünnepségnek. A rendezvény ráadásul egybeesik **Komló várossá nyilvánításának 75. évfordulójával**, így a [Komlói Bányásznapi Ünnepek](#) egy rendkívül nagyszabású, **négynapos ünnepségsorozat** keretében zajlik **2026. szeptember 3. és szeptember 6. között**.

A Komlói Bányásznapi Ünnepek Komló városának legnagyobb hagyományörző és kulturális rendezvénye, amely a bányászati múlt előtt tiszteleg, miközben közös ünnepévé kovácsolja a várost. A többnapos fesztivál koncertekkel, családi programokkal, kiállításokkal és közösségi élményekkel várja a látogatókat. Az idei év különösen jelentős, hiszen Komló várossá nyilvánításának 75. évfordulóját ünnepli, így a Bányásznapi Ünnepek egyszerre szólnak a hagyományokról, az összetartozásról és a város jubileumáról.

A Hivatalos Programok (Szeptember 3., Csütörtök)

A szakmai és országos protokolláris eseményeket az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület (OMBKE) és a társszervezetek csütörtökön tartják:

- **10:00** – Bányászemlékmű koszorúzás
- **11:00** – Országos Bányásznapi Ünnepi Ülés és Ünnepi Testületi Ülés a Komlói Színházban

A megszokottól eltérően idén a megemlékezés és koszorúzás nem pénteken, hanem szeptember 3-án, csütörtökön lesz.

Ennek oka, hogy a 75 éves Komló ad otthont az Országos Központi Bányásznap Ünnepségnek, amelynek hivatalos programjaként kerül sor a koszorúzásra is.

A szervezők felhívják a figyelmet arra, hogy aki magánszemélyként szeretne virágot vagy mécsest elhelyezni a Bányász Emlékműnél, ezt idén a hivatalos koszorúzással egy időben, csütörtökön tegye meg.

Részletes program: <https://komloikaptar.hu/komloi-banyasznapok-2026/>

Megemlékezés, élő múzeum, koncertek, szalamander

Hagyomány • Közösség • Élmény – szeptember 3. és 6. között, azaz négy napon át koncertek, megemlékezések, családi programok, hagyományörző események, színházi előadások, kiállítások és közösségi programok várják a tatabányaiakat.

A Május 1. park nagyszínpadán többek között Dzsúdló, Magna Cum Laude, Groovehouse, Animal Cannibals, Desperado feat. Timi, Filo, Regán Lili, a Tulipános Udvarban pedig számos további zenekarral találkozhat a közönség.

A Bányásznapi természetesen idén is elsősorban azokról szól, akik Tatabánya múltját alakították és jelenét is meghatározzák. Szeptember 4-én, pénteken városszerte koszorúzásokkal és megemlékezésekkel tisztelnek a bányászok emléke előtt. A központi ünnepség 16 órakor kezdődik a Vértanúk terén, melyben a Tatabányai Bányász Fúvószeneke működik közre.

Szeptember 5-én, szombaton a Bányászati és Ipari Skanzenbe is érdemes lesz kilátogatni: tárlatvezetések, élő múzeum, kézműves foglalkozások és családi programok várják a látogatókat. 16 órától itt adják át a Solymos Mihály-díjat és a Tatabánya Közbiztonságáért díjat.

Szombaton és vasárnap a Május 1. park játszótér és környéke elsősorban a családoké lesz, játékokkal, gyermekprogramokkal és mozgásos aktivitásokkal.

Szombaton rendezik meg a III. Ökölvívó Bányász Kupát – Kardos József Emlékversenyt is a West Étterem parkolójában. Ugyancsak szombaton 8 és 17 óra között Bányásznapi RETRO veradásra várják a segíteni szándékozókat a Tatabányai Vérellátó Állomáson.

A Tulipános Házban egész hétvégén érdemes lesz körülnézni: kiállítás, interaktív bányászati tárlat és az „Elveszett dallam” nyomozós játék is várja az érdeklődőket.

És természetesen nem maradhatnak el a Bányásznapi leglátványosabb hagyományai sem:

Szeptember 6., vasárnap

◆ 14:00 – Csillelő verseny, Vértanúk tere

◆ 20:00 – szalamanderes felvonulás a „Régi Posta” épületétől a Bányász kegyeleti emlékműig

◆ 20:30 – tűzijáték a Bányász kegyeleti emlékműnél

A teljes programot itt tekinthetik meg:

<https://avertesagoraja.hu/.../programd.../1300/76-banyasznap>

XXIII.

CSILLETOLÓ VERSENY

2026. SZEPTEMBER 6.

VASÁRNAP, 14 ÓRA

TATABÁNYA, VÉRTANÚK TERE

BÁNYÁSZNAP
TATABÁNYA

Öt fős csapatok jelentkezését várjuk!

Kategóriák: **férfi, női, vegyes, ifjúsági** (18 év alatt), **egyetemista, senior** (50 év felett)

Jelentkezni a csapatkapitány és a csapatnév megnevezésével lehet
az alábbi e-mail címen: **Pintér Marcsi: pm19680801@freemail.hu**

JÓ SZERENCSET!

EREDMÉNY-
HIRDETÉS:
15:30 ÓRA
VÉRTANÚK TERE

A NEVEZÉS
DÍJTALAN!

WWW.AVERTESAGORAJA.HU

A szervezők a programváltoztatás jogát fenntartják.

Bányász Családi Nap 2026 – Oroszlány

Egy nap, ahol a hagyományok, a zene és a közösség találkozik!
2026. szeptember 6-án ismét vár mindenkit az Oroszlányi Bányász Családi Nap, a 76. Bányász- és 34. Villamos Napok kiemelt kísérőrendezvénye.

A Szent Borbála téren délután 14:30-tól színes családi programokkal, kiváló fellépőkkel és egész napos kikapcsolódással ünnepeljük együtt a bányász hagyományokat.

A rendezvény ingyenesen látogatható!
Várunk szeretettel!

Tölts el egy felejthetetlen napot családdal és barátaiddal egy olyan rendezvényen, ahol a hagyományok tisztelete, a közösségi élmények és a minőségi szórakozás találkozik.

Gyere el, és ünnepeljük együtt a Bányász Családi Napot
Oroszlányban!

BÁNYÁSZ-KOHÁSZ FÚVÓSZENEKAR

BÁNYÁSZNAPI MEGEMLEKEZÉSEK

Tisztelet a múltért, megbecsülés a jelenért, felelősség a jövőért!

2026. SZEPTEMBER 4. (PÉNTEK)

11:00 SALGÓTARJÁN
VÁROSI BÁNYÁSZNAPI
KOSZORÚZÁS

Bányamúzeum

2026. SZEPTEMBER 4. (PÉNTEK)

13:30 NEMTI
BÁNYÁSZ
EMLÉKMŰ

2026. SZEPTEMBER 5. (SZOMBAT)

11:00 MEGYEI BÁNYÁSZNAP
BAGLYASALJÁN

Koszorúzás a Bányász emlékhelynél

Utána kora délután rövid térszene

Emlékezünk azokra, akik a föld mélyén dolgoztak értünk.
ŐRIZZÜK HAGYOMÁNYAINKAT!

76. BÁNYÁSZNAP

Meghívó

Dorog Város Önkormányzat Képviselő-testülete
tisztelttel meghívja Önt a **76. Bányásznapi** ünnepi
eseményeire

PROGRAMOK:

Szeptember 4. (péntek)

- 9 óra **Koszorúzás Dr. Schmidt Sándor szobránál
a Schmidt-villa kertben**
Szervező: ÉDV Zrt.
- 15 óra **Koszorúzás a Nemzeti Kőbányászati
Emlékhelynél**
Szervező, helyszín: Baumit Kft.
- 17 óra **Sporttörténeti konferencia**
A Dorogi AC NBI-be való feljutásának 50. évfordulóján
Szabó Gyula irását, továbbá Dankó József: 100 éve
született Grosics Gyula című értekezését felolvassa
Szabó-Berghauer Zoltán intézményvezető
A Dorogi Bányász FC szakmai terve, a bajnokság kihívásai -
Zsivóczky Gyula szakmai vezető
Helyszín: Gáthy Zoltán Városi Könyvtár

Szeptember 5. (szombat)

- 6 óra **Zenés ébresztő a Dorogi Bányász Zenekarral**
- 9 óra **Koszorúzás a dorogi szénmedence és a pilisi
bányakatasztrófák áldozatainak
emlékművénél**
Helyszín: Hantken Miksa park
- 9³⁰ óra **Bányászattörténeti évfordulók - 2026**
Előadó: Szabó-Berghauer Zoltán intézményvezető
Fotókiállítás megnyitó: A mélység öröksége
Helyszín: Reimann Bányászattörténeti Miniverzum
- 11 óra **Dr. Kovács József népi iparművész**
„Bölcsőtől a koporsóig” c. kiállításának megnyitója
Helyszín: Dorogi Galéria
- 14 óra **III. Bányász Olimpia**
Helyszín: Otthon tér
- 17.30 óra **Dorogi Bányász FC - Pápai Perutz Sport Kft.**
Bajnoki mérkőzés
Helyszín: Buzánszky Jenő Labdarúgó Stadion

Otthon téri vigasság - 2026. szeptember 4-5.

Jubileum téri vidámpark - 2026. szeptember 4-5-6.

**Farkaslyuk Község Képviselő-testülete,
Borsodi Bányászok Területi Tagozata és
Farkaslyuki Alapszervezete**

**tisztelettel meghívja
a Gyürky Gyula téren tartandó
76. BÁNYÁSZNAPI MEGEMLÉKEZÉSRE
és
HAGYOMÁNYŐRZŐ
BÁNYÁSZNAPI ÜNNEPSÉGRE
melynek időpontja:
2026. szeptember 05. szombat 09:15 óra**

- 09:15 Vendégek fogadása
09:30 Térzenét ad - a Kazincbarcikai Kodály Zoltán Alapfokú Művészeti Iskola
09:45 Himnusz - Kazincbarcikai Kodály Zoltán Alapfokú Művészeti Iskola
09:50 Pintér Zsolt polgármester köszöntője
10:00 Ünnepi köszöntőt mond: Dr. Csuzda Gábor országgyűlési képviselő
10:10 ÓMI Zenés Színházának előadása
10:15 Koszorúzás (A koszorúzás alatt zenél:
a Kazincbarcikai Kodály Zoltán Alapfokú Művészeti Iskola)
10:30 Bányászhimnusz - Kazincbarcikai Kodály Zoltán Alapfokú Művészeti Iskola
10:35 ÓMI Zenés Színházának előadása
10:40 Vers
10:45 Köszönti a megjelenteket:
Dr. Nagy Péter az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület
(OMBKE) egyesületi igazgatója
10:55 Elismerések, jubileumi korszok és emléklapok átadása:
Tóth András a Borsodi Bányászok Területi Tagozatának
Farkaslyuki Alapszervezetének elnöke
11:05 ÓMI Zenés Színházának előadása
11:15 Szózat - Kazincbarcikai Kodály Zoltán Alapfokú Művészeti Iskola

Mindenkit szeretettel várunk!
Farkaslyuk Község Önkormányzata nevében Pintér Zsolt Farkaslyuk Község Polgármestere

A bányászokat, a bányászatot ünneplik Ajkán szeptember első hétvégéjén

A belvárosi Hild parkban a Bányászemlékműnél szombaton, 5-én 10 órakor kezdődik a koszorúzás, majd 10.30-kor a Bányászati Múzeum udvarán.

Idén Padragkút városrészben, a Bányakertben tartják a megemlékezést, amely a Kösöntyű Néptánccsoport műsorával kezdődik 16.30-kor. A Nevesincs zenekar 17 órakor lép színpadra, a domborműavatás 18.30-kor lesz, majd 19 órakor Káldi Zoltán országos bányakapitány mond köszöntőt.

Este az LGT emlékzenekar és DJ Herendi szórakoztatja a közönséget. A Csingervölgyért Egyesület a parkerdőben a hagyományos fáklyás felvonulást 20 órakor tartja.

Vasárnap a csingervölgyi kápolnában 8.30-kor a bányászokért imádkoznak, 15 órakor a Civil Fórum Padragkútért Egyesület szervezésében helyezik el az emlékezés koszorúját a Bányász Kegyeleti Emlékparkban.

INVITACZIO

Mi, a SELMECZI hagyományokat magunkénak érző **ISTENI FÉNYBEN TÜNDÖKLŐ DICSŐ FIRMÁK** úgy határoztunk, hogy a Krisztus születése utáni **MMXXVI. esztendő Szent Mihály havának tizenkettedik napján, napnyugtakor, 2026.szeptember 12. (szombat) 18:00 kezdéssel**

Szakestélyt

tartunk, hogy méltóképpen megünnepelhessük a *Selmeczbányai Szalamander ünnepét.*

Selmecbányán

a Grand Matej melletti Önkormányzati Rendezvényteremben

A Szakestélyre eme Meghívó tulajdonosa pontos időben és illő gúnyában elvárattatik.

A Szakestély támogatói díja **5500 Ft.** Ezen összeget - előzetes jelentkezés után (ombke@ombkenet.hu) juttasd el az alábbi

Firmák valamelyikéhez a helyszínen.

Jófejű-Wéber Kinga Szervező titkár 30/ 329-2606

Dr. Nagy Péter Egyesületi igazgató 30/ 814-3259

Ha találkozol bányász Firmatársaddal, vagy balekkal, kérdezz rá, hogy tud-e a Szakestélyről! Ha nem, informáld és gyertek együtt!

Jó szerencsét!

M E G H Í V Ó

A Magyar Öntészeti Szövetség

és az

Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület

meghívják Önt a

***II. MAGYAR ÖNTÉSZETI
KONFERENCIA***
KIÁLLÍTÁS ÉS KONFERENCIA
rendezvényre

2026. október 9–10.

[Gyirmót Sport és Wellness Hotel](#)

9019 Győr
Ménfői út 61/A

rendezvény: **II. MAGYAR ÖNTÉSZETI KONFERENCIA KIÁLLÍTÁS ÉS KONFERENCIA**

ideje: **2026. október 9–10.**

helye: ***Gyirmót Sport és Wellness Hotel – 9019 Győr,
Ménfői út 61/A***

A résztvevők a vas-, acél-, fémöntészeti és mintakészítési területeket érintő, általános érdeklődésre számot tartó előadásokon, kiállításokon és rendezvényeken vehetnek részt.

Szakmai-tudományos előadások

Kérjük azokat a kollégákat, akik max. 25 perces időtartamban szakmai-tudományos előadásokat szeretnének tartani, hogy az online [Regisztrációs felületen](#) adják meg az előadásuk rövid, magyar nyelvű címét.

A rövid összefoglalóját a Szervező Bizottság részére (zelei.gabor@onteszet.hu) **2026. augusztus 31-ig** küldjék meg. Az előadásokat Power Point (.pptx fájl) formátumban kérjük magyarul elkészíteni és legkésőbb **2026. szeptember 30-ig** a Szervező Bizottsághoz (zelei.gabor@onteszet.hu) eljuttatni. Az előadásokhoz laptopot, valamint kivetítőt biztosítunk; egyéb technikai igényüket, kérjük, hogy a Szervező Bizottságnak (zelei.gabor@onteszet.hu) küldjék meg.

Kereskedelmi és információs célú előadások

A konferencia előadásai között a tudományos/műszaki megalapozottságú gyártás-, illetve termékismertető, valamint kereskedelmi célú előadás megtartására biztosítunk lehetőséget, egyenként max. 20 perces időtartamban, melyre az előadók **2026. szeptember 15-ig** jelezhetik részvételi szándékukat az online [Regisztrációs felületen](#) a Szervező Bizottság részére.

Doktorandusz és diák szekció lásd a Szakmai-tudományos előadások fejezetet.

Kiállítás

Egy kiállítói stand alapegysége a 4 m², amely

- 1 db asztalt és 3 db széket,
- 2 db spotlámpát és 1 db elektromos csatlakozót,
- a kiállító által megadott szövegű, egységes formátumú ún. frízfeliratot tartalmaz.

Igény esetén, külön díjazásért a standokat a fentiekén túl – listából választhatóan – további berendezésekkel is felszerelik a szervezők.

Poszter kiállítás

Az egyénileg elkészített és előzetesen nevezett posztereket a kiállítás ideje alatt a konferencia poszter-falán mutatjuk be.

Céginformáció

Kívánságra a jelentkező cég tájékoztató anyagait elhelyezzük a résztvevők konferenciacsomagjaiban.

A részvételi és egyéb díjak

A részvételi díj a konferencia anyagainak, a konferencia alatti ellátásnak, a szakestélynek és a szervezésnek a költségét tartalmazza.

	<i>Egyéb díjak HUF/fő</i>	<i>Részvételi díj HUF/fő**</i>
1. Normál részvételi díj		65.000+ÁFA
2. Kedvezményes részvételi díj*		55.000+ÁFA
3. Előadások Információs előadás, 20 perc	55.000+ÁFA	
4. Kiállítás (1 fő kiállító mentesül a részvételi díj alól az alapegység megvásárlása esetén)		
Szakkiállítás (4m ²)	150.000+ÁFA	
Poszter kiállítás (HUF)	35.000+ÁFA	
5. Szakestély díja (a nem konferencia résztvevőknek/fő)	10.000+ÁFA	
6. Reklám lehetőségek		
Emlékkorsó szponzor (a cég logója megjelenik a korsón)	500.000+ÁFA	
Tájékoztató anyag elhelyezése a konferencia csomagban	35.000+ÁFA	
Egyéb módon (a szervezők felveszik Önnel a kapcsolatot!)		

* *Részvételi díjkedvezmény lehetőségek:*

- **OMBKE-tag,**
- **MÖSZ-tag,**
- **35 évesnél fiatalabb,**
- **Early bird (2026.07.31-ig).**

1. Jelentkezési határidő: 2026. október 2.
2. A kedvezmények nem vonhatók össze.

** A részvételi díj a szállásköltséget nem tartalmazza. A résztvevőket a **Gyirmót Sport és Wellness Hotel** (9019 Győr, Ménfői út 61/A) helyezük el, megegyezéssel konferencia-áron, melyet a résztvevők távozáskor egyénileg fizetnek ki. A szálláshelyeket előzetesen lefoglaltuk, a szállásigényeket a jelentkezési lapok alapján juttatjuk el a Hotel foglalási felelőséhez.

Szobaárak:

Standard szoba 1 fő részére	27.700 Ft/szoba/éj (bruttó)
Standard szoba 2 fő részére	31.300 Ft/szoba/éj (bruttó)
Superior szoba 3 fő részére	40.300 Ft/szoba/éj (bruttó)
Superior szoba 4 fő részére	51.500 Ft/szoba/éj (bruttó)
Idegenforgalmi adó	450 Ft/fő/nap

Lemondást a teljes részvételi díj visszafizetése mellett a konferencia kezdete előtti 15. munkanapon 12:00-ig – KIZÁRÓLAG ÍRÁSBAN – fogadunk el.

A lemondási nyilatkozatot kérjük az alábbi címre megküldeni:

- E-mail cím: titkarsag@onteszet.hu

Az igényelt szolgáltatások díjait a **MÖSZ OTP Banknál vezetett, 11721026-20305778** számú folyószámlájára, a megküldött számla ellenében a **számlaszám feltüntetésével** kérjük átutalni.

Várjuk további hazai szponzorok jelentkezését, akik a rendezvény szerződés alapján **nevesített támogatói** lesznek!

A Szervező Bizottság címe:

Magyar Öntészeti Szövetség, H-1211 Budapest, Öntöde utca 10.

E-mail: titkarsag@onteszet.hu

Budapest, 2026.07.03.

Jó szerencsét!

Szalai János
elnök
Magyar Öntészeti Szövetség

Dr. Fegyverneki György
alelnök
Országos Magyar Bányászati és
Kohászati Egyesület

Képünk illusztráció. (Forrás: Innoteka.hu)

Egyesületi aktualitások

Országos Bányászati Konferencia

Az Országos Bányászati Konferenciát 2026. november 18. és november 20. között rendezzük meg Herceghalmon, az OMBKE és a Magyar Bányászati Szövetség szervezésében.

Tervezett témák:

- A kőolaj és a földgáz szerepe a hazai bányászatban
 - Alternatív energiatermelési technológiák
 - Energiabiztonsági stratégiák
 - Bányászati jogszabályi aktualitások
- A geotermikus energia termelési lehetőségei és aktualitásai
 - Kő-, kavics- és szilárdásvány-bányászat
 - Hazai bányászat történeti visszaemlékezések

A további információkról hamarosan tájékoztatást adunk.

Új egyesületi igazgató az OMBKE élén

Az OMBKE pályázatot hirdetett még tavasszal a megüresedett Egyesületi Igazgatói pozíció betöltésére. A június 5-i határidőig egy pályázat érkezett, amit az újonnan felálló Elnökség megvizsgált és a pályázóval személyes, illetve online konzultációt folytatott. A konzultáció után az Elnökség elfogadta a pályázatot, így 2026. augusztus 1-től az OMBKE új Egyesületi Igazgatója **Dr. Nagy Péter**, aki történészként tagja az Egyesület Vaskohászati Szakosztálya Ózdi Helyi Szervezetének.

Egy hónap munkakör átadás-átvételi folyamat után Dr. Nagy Péter augusztus 31-én vette át a pozíciót a leköszönő megbízott igazgatótól **Szelényi Jánostól** és szeptember 1-től teljes szerződéses joggal és felhatalmazással vezeti egyesületünket.

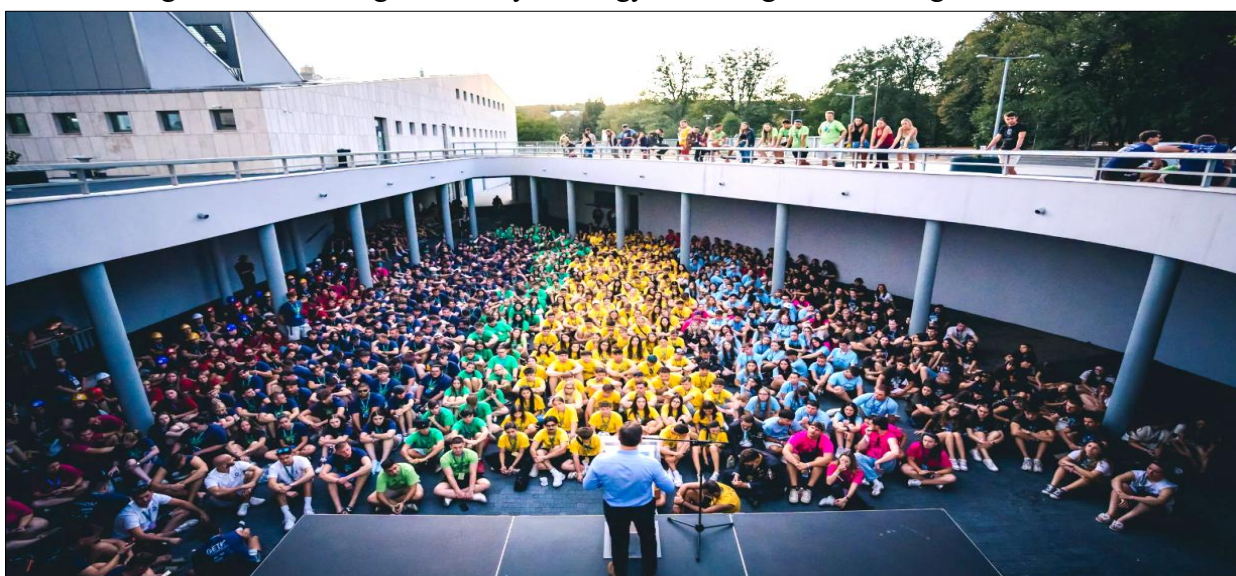
Munkájához jó egészséget, sok sikert és
Jó szerencsét kívánunk!

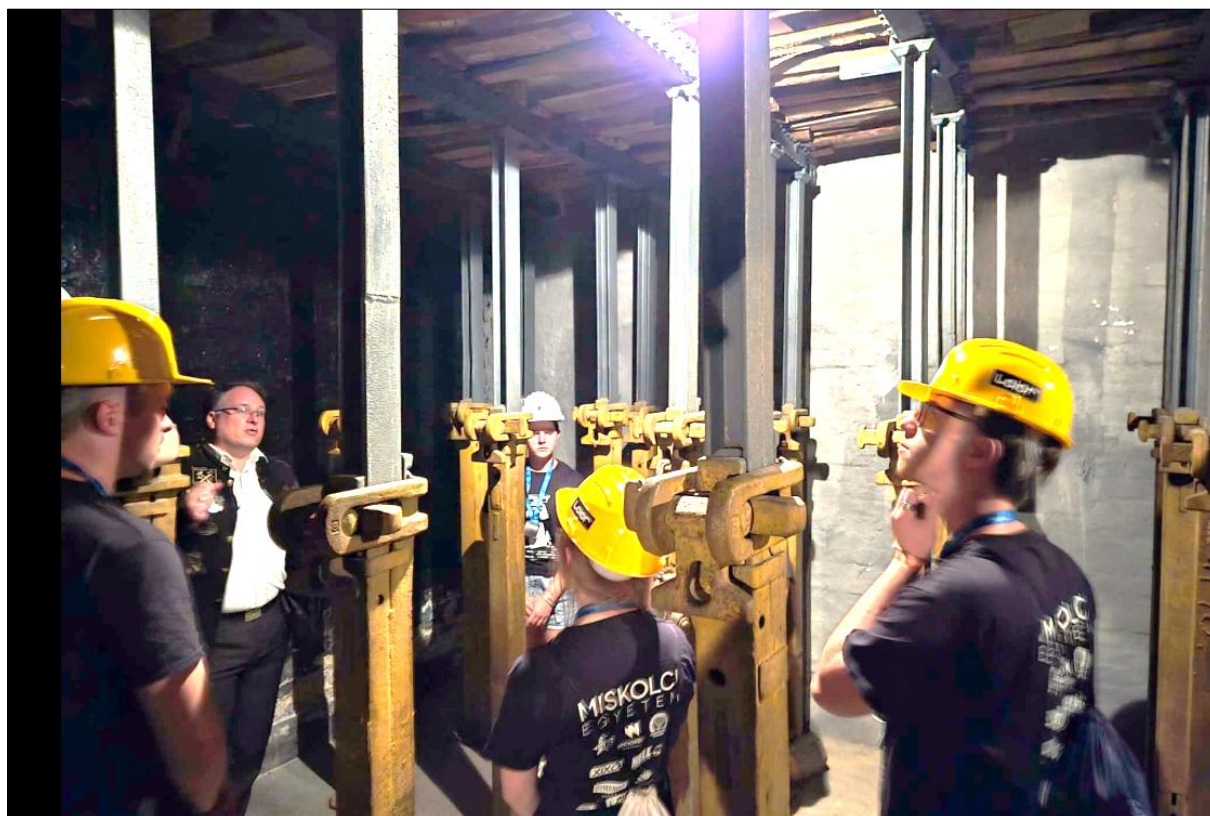
Előadás az OMBKE munkájáról, selmeci dalok, köszöntő szavak

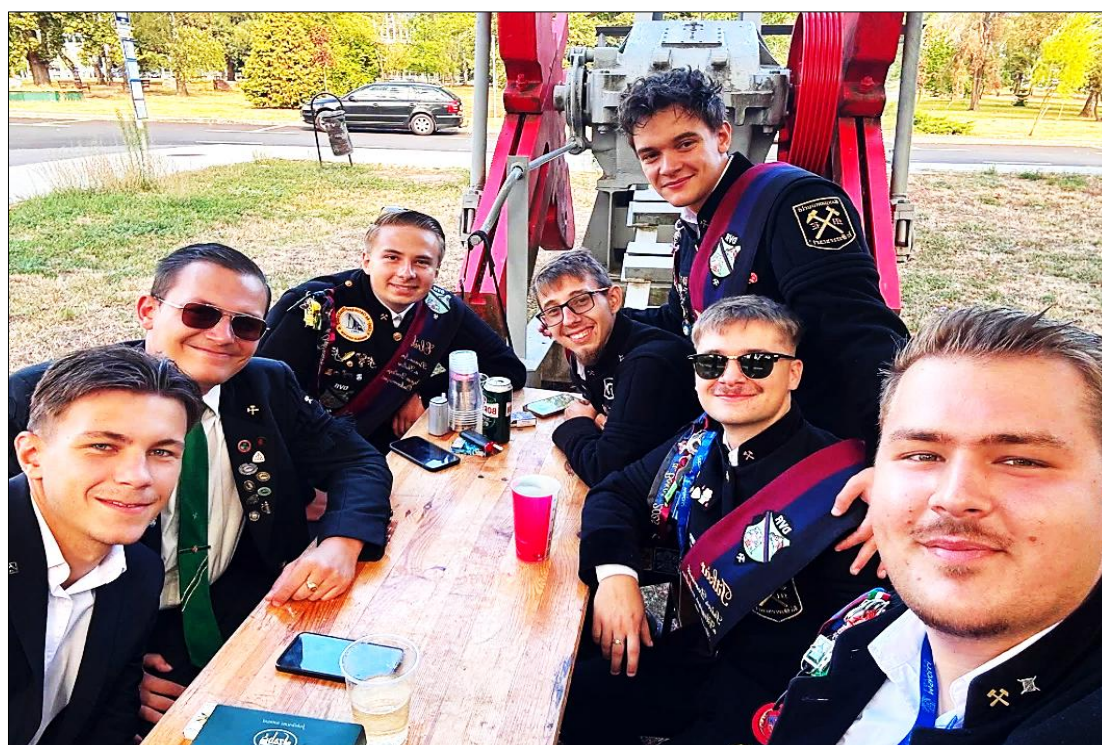
Megérkeztek a gólyák a Miskolci Egyetemre

Megérkeztek a várva várt gólyák a Miskolci Egyetemre. Jó érzéssel konstataálhattuk, hogy az őket gardírozó csapatban, a szervezésben és a munkában jelentős részt vállaltak az OMBKE Egyetemi Szakosztályának tagjai. Mind a Műszaki Föld- és Környezettudományi, mind az Anyag- és Vegyészmérnöki Karon külön előadásban ismertették az OMBKE tevékenységét, szóltak Egyesületünk életéről, a tagságban rejlő lehetőségekről, és az oldottabb programok során megannyi selmeci dalt tanulhattak meg a gólyák, akikhez köszöntő szavakat intézett az egyetem rektora, Prof. Dr. Horváth Zita is.

A Miskolci Egyetem idén is a legnépszerűbb felsőoktatási intézmények között szerepel: a 2026. évi pótfelvételi eljárásban 559 jelentkező nyert felvételt, amivel az egyetem országosan a nyolcadik legmagasabb felvett létszámot érte el. Az általános felvétellel együtt így összesen 4298 elsőéves hallgató kezdheti meg tanulmányait az egyetem hallgatói közösségében.

Dudujka völgyi Rókák Baráti Társasága a balektáborban

A Műszaki Föld- és Környezettudományi Kar Víz- és Környezetgazdálkodás Intézete FB bejegyzésében olvastuk: „A mai napon az MFK Gólyatábor résztvevőit látta vendégül karunk labor szekciója, a "C/2 műhelycsarnok". A vendéglátó szerepében intézetünk oktatói, Székely István és Kántor Tamás álltak helyt.

A jövő mérnökei tették meg az első lépéseiket egyetemünkön, és külön öröm, hogy az újonnan induló építőmérnöki alapszak 15 hallgatója tette tiszteletét nálunk.

Isten hozott mindenkit! A jó szerencse kísérje utatokat a tanulmányaitok során.

Jó szerencsét!”

Támogatási felhívás Zsigmondy Vilmos szobrának elkészítéséhez

Morvai Tibor levelezési listáján olvastuk:

Kedves Listatársaim!

Köszönettel továbbítom listatársunk – dr. Miklós Rita – levelét. A mellékleteket itt találjuk:

<https://drive.google.com/file/d/1-gzTDbd8DJXwdfhRE4Blso0HHuJawcW-/view?usp=sharing>,

<https://docs.google.com/document/d/1ZOoXbXqd3nAqTBznJc5S72aXrmwR4AMj/edit?usp=sharing&ouid=101922540047378127373&rtpof=true&sd=true>

„Kedves Kollégák!

2026. szeptember 14-18. között Budapest ad otthont a Hidrogeológusok Nemzetközi Szövetsége (IAH) 53. világkongresszusának, amelynek mottója: „Groundwater – a key multiresource”. A világ egyik legrangosabb, felszínalatti vizekkel foglalkozó szakmai rendezvénye ötven év után tér vissza Magyarországra, és közel 900 kutatót, mérnököt, vízügyi szakembert, ipari szereplőt és döntéshozót fogad majd a világ minden tájáról.

A kongresszushoz kapcsolódóan a Hidrogeológusok Nemzetközi Szövetségének Magyar Nemzeti Tagozata a Tóth József és Erzsébet Hidrogeológia Professzúra Alapítvánnyal együtt kezdeményezte, hogy maradandó és széles körben látható emléket állítsunk a magyar hidrogeológia egyik legnagyobb alakjának, Zsigmondy Vilmosnak, akinek munkássága alapvetően hozzájárult hazánk felszínalatti vízkincsének feltárásához és hasznosításához.

Célunk egy, a nagyközönség számára is szerethető és könnyen befogadható, Kolodko Mihály szobrászművész által készített miniszobor megvalósítása. A köztéri alkotás Zsigmondy Vilmos emlékét őrizné, egyúttal a hazai és nemzetközi hidrogeológus közösség tisztelgése lenne a magyar vízföldtani örökség előtt.

Ezért fordulunk a hazai szakmai közösséghez, intézményekhez, vállalatokhoz, szakmai szervezetekhez és magánszemélyekhez.

Kérjük, hogy lehetőségeikhez mérten legalább 50 000 Ft összeggel támogassák a Zsigmondy Vilmos-emlékszobor megvalósítását. Minden támogatás közelebb visz bennünket ahhoz, hogy a 2026-os budapesti IAH világkongresszushoz kapcsolódóan olyan maradandó értéket hozzunk létre, amely hosszú távon őrzi a magyar hidrogeológia örökségét, és egyben a szakma társadalmi láthatóságát is erősíti.

A Szervezőbizottság nevében is köszönjük!

Üdvözlettel:

Miklós Rita”

Búcsú Dr. Kováts Miklós Gábortól (1941–2026)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy Dr. Kováts Miklós Gábor, a Dunaújvárosi Egyetem egykori főiskolai docense, életének 85. évében elhunyt. Az Egyesület és a Kohász szakma örökké hálás lesz a sokéves, sokrétű és értékteremtő aktivitásáért!

Utolsó Jó szerencsét!

Dr. Kováts Miklós Gábor 1941. január 13-án született Oldalfalván, Csehszlovákiában. Első diplomáját 1965-ben kapta a Nehézipari Műszaki Egyetem Kohómérnöki Karán, technológus kohómérnöki szakon. Pályafutását a Borsodnádasdi

Lemezgyárban kezdte, ahol előbb üzemmérnökként, majd üzemvezetőként dolgozott.

1970-ben érkezett városunkba a Dunaújvárosi Egyetem jogelődje, a Nehézipari Műszaki Egyetem Kohó- és Fémipari Főiskolai Kara (NME KFFK), melynek oktatója lett. Pályája évtizedekre összeforrt imádott intézményével – oktatóként a jövő kohászainak adta át tudását, többek között az öntészeti technológiák és a gyártástervezés területén. Szakmai és tudományos ismereteit folyamatosan bővítette. 1987-ben a Miskolci Egyetemen egyetemi műszaki doktori minősítést, majd 1993-ban a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemen marketingmenedzseri képesítést szerzett.

Az oktatás és az ipar mellett szakmai közéleti tevékenységet is végzett. Évtizedeken keresztül töltötte be az OMBKE Oktatási Bizottságának elnöki tisztségét, emellett alapítója, majd szintén évtizedeken át meghatározó személyisége volt a Dunaújvárosi Kereskedelmi és Iparkamarának (DKIK).

Tanár Úr a felsőoktatásban később is aktív maradt: 2003 és 2010 között a Dunaújvárosi Főiskola Természettudományi és Környezetvédelmi Tanszékén főiskolai docensként dolgozott, majd 2013-ig óraadóként folytatta oktatói tevékenységét.

Tudásvágyát és szakmai elhivatottságát élete későbbi szakaszában is megőrizte – túlzás nélkül mondhatjuk, haláláig örökdiák maradt: 2020-ban, hatodik diplomájaként, a Dunaújvárosi Egyetemen szerzett tanári-mérnök-tanári végzettséget gépészeti mechatronika szakirányon.

Halálával az egyetem és a város közismert személyisége távozott az égi katedrára: nyugodjon békében, Tanár Úr – emléket megőrizzük!

Elhunyt Nyíró Tamás

Morvai Tibor levelezőlistáján olvastuk:

Kedves Listatársaim!

Sajnos ismét egy gyászhirt kaptam. Köszönöm listatársunknak – Podányi Tibornak – hogy megosztotta velünk.

Kedves Tibor!

Kérlek, tedd fel a listára az alábbi jelentést:

„Volt kollégánk és barátunk, Nyíró Tamás 1971-ben végzett okleveles bányamérnök életének 80. évében, ez év augusztus 21-én tragikus körülmények között elhunyt. Temetéséről később küldünk értesítést!

Utolsó Jó szerencsét!

Szirányi Zoltán”

A bányászokra emlékeztek Brennbergbányán

A bányászok búcsúztatása azokhoz a hagyományokhoz kapcsolódik, amelyek a Kisalföldön, különösen Sopronban és a történelmi brennbergi bányászvidéken még ma is élnek. Az ország első szénbányájaként Brennbergbánya fontos, majd a történelem viharai által megfakult, elfeledett szerepet töltött be a hazai bányászat történetében. A hagyományos Brennbergi Bányászbúcsú nem csupán egy közösségi rendezvény: a település történetének egyik legfontosabb örökségét, a több mint két évszázadon át itt élő és dolgozó bányászok emlékét őrzi. Az ünnepség egy olyan korszakra emlékeztet, amely nélkül Brennbergbánya mai arculata és közösségi identitása aligha lenne érthető.

Sopron város számára is fontosak Brennbergbánya bányász hagyományai, így az önkormányzat nevében Stöckert Tamás is tiszteletét tette az ünnepségen. Fotó: Zachán Viktor

A brennbergi szén története 1752-ben kezdődött, amikor felfedezték a környék szénvagyonát. A kitermelés a 18. században indult meg, és több, mint kétszáz éven keresztül alapvetően meghatározta a település életét. A brennbergi szén különösen jó minőségűnek számított, a bánya pedig a magyarországi szénbányászat egyik bölcsőjévé vált. Története során Brennbergbánya volt az ország egyik legnehezebb, legmélyebb, legnagyobb nyomásnak kitett és legmelegebb bányája, ahol a száraz körülmények és a komoly műszaki kihívások is különleges feladatok elé állították a bányászokat.

Nem véletlen, hogy a brennbergi bánya minden korban élen járt a műszaki újításokban. Itt használtak először vassíneket a szállításban, és itt működött az ország első,

bányaszállításra használt gőzgépe is. Ennek gépháza ma a brennbergi bányamúzeum része.

Foto: Zachán Viktor

A szállítás fejlődését a lóvontatású vasút után 1875-től a Brennberg–Ágfalva–Sopron déli pályaudvar között közlekedő gőzmozdonyos vasút kiépítése jelentette. 1878-ban pedig az országban elsőként itt használtak bányatelefont.

A 20. század közepén, a bánya bezárását megelőző időszakban, valamint a vasfüggöny és a határzár megépülése előtt a település fontos szerepet kapott. A II. világháború során Szálasi Ferenc is itt bujkált. Itt tartózkodásának emlékét ma az akkor használt bunker őrzi. Ugyancsak Brennberghez kötődik az úgynevezett zsidó aranyvonat története: a szerelvény március végén a brennbergbányai ipari vasútvonalon indult el Ausztria felé.

A vagonok aranyrudakkal, ékszerekkel, drágakövekkel, porcelánnal és perzsaszőnyegekkel voltak tele. A szerelvény 105 napig állt Brennbergben, miközben rakományát a bányafürdő medencéjében válogatták szét.

A háborút követően a bányát bezárták, majd a kettős határzárnak köszönhetően a település elszigetelődött. A bányászok elköltöztek, emlékük azonban szerencsére ma is él az olyan közösségeknek köszönhetően, mint a **Brennbergi Kulturális Egyesület**.

Az egyesület elnöke, Kiss Roland lapunknak elmondta:

– Ez a bányászbúcsú nagyon régre nyúlik vissza. Augusztus 20-án a bányászaink egyszer egy nagy áttörést értek el, amit meg szerettek volna ünnepelni. Jelezték ezt annak idején a bányagazgatónál, aki engedélyt adott egy nagy ünnepségre, és két szabadnapot is biztosított a bányászoknak. Ez éppen az augusztus 20-i hétfőjére esett, és onnantól kezdve hagyománnyá vált a bányászünnepe, amelyet minden évben ezen a hétfőjén rendeztek meg Brennbergbányán. Az ágfalvi fúvószenekar és a környező települések kórusai mellett hazánk távolabbi vidékeiről és a határon túlról is érkeznek együttesek és érdeklődők, hogy velük együtt emlékezzünk az itt élt bányászokra, és ünnepeljük hagyományainkat.

A bánya idővel nem egyszerűen munkahelyet jelentett, hanem egy egész közösséget teremtett. Iskola, óvoda, kórház, fürdők, kaszinó, templom, sportkör, fúvószenekar és különböző segélyegyletek szolgálták a bányászcsaládokat. A társláda a betegség, a nyugdíj és az iskoláztatás költségeinek támogatásában is fontos szerepet játszott.

A bányászat így generációk életét határozta meg, és sajátos, összetartó települési kultúrát alakított ki. A hagyományos Szent István-napi búcsú ennek a közösségi világnak is a része volt. A bányászok és családjaik mellett a környékbeliak is részt vettek az ünnepen, amelyhez olyan sajátos szokások kapcsolódtak, mint a búcsúfa, a bányászkoszorú vagy a koszorútánc.

(Forrás: kisalfold.hu)

Nagy tisztelettel és örömmel tájékoztatjuk a széles közvéleményt, a

Szent Borbála Akadémiai Kör Egyesület

Selmechányán, a 2026. évi Szalamander ünnepi rendezvényen

12. alkalommal

magyar nyelven ökumenikus Istentiszteletet szervez

Istentisztelet időpontja: 2026. szeptember 12. 10:30

Istentisztelet helye: Selmechánya, Nagyboldogasszony templom

(Andreja Kmeta és Akademická utcák találkozásánál)

**Istentiszteletet celebrálják: Dr. Nagy András esperes
Udvard plébánosa**

**Nagy Olivér evangélikus lelkész,
Alsószelei gyülekezet lelkésze**

**Tanító Péter református lelkész,
Csallóköz-aranyosi gyülekezet lelkésze**

**Álaadásunkra hívunk és várunk mindenkit, hogy bányász, erdész, kohász hivatásunk
ősi városában anyanyelvünkön imádkozhassunk és ápolhatjuk szakmánkhöz kötődő
keresztény hagyományainkat.**

Jó szerencsét!

A Szent Borbála Akadémia Kör Egyesület felhívása

Kedves Barátaink, Kollégáink, Fíratársaink!

Még elevenen él bennünk a 2025. évi Szalamander, ahol bányász és kohász Firmák, bálek, Filiszterek, Veteránok, családtagok és barátok együtt, a magyar delegáció tagjaként a miskolci székhelyű Perecesi Bányász Fúvószenekar menetzénájével megerősítve, diáknótáinkat énekelve fáklyáink kíséretében vonulhattunk a Szent Katalin templomig, s ott számunkra oly kedves bányász, kohász és erdész himnuszainkkal tiszteleggettünk szakmánk bölcsőjének városa, SELMECBÁNYA előtt!

Ahhoz, hogy idén az Oroszlányi Bányász Koncert Fesztivál Fúvószenekar kísérje és emelje az összmagyar delegáció vonulásának fényét – a tavalyihoz hasonlóan – idén is anyagi támogatásra lesz szükség.

A zenekar utaztatása, ellátása étellel, itallal, egy napi szállásának biztosítása költségekkel jár. Úgy gondoljuk, hogy a zenekarral kapcsolatban felmerülő kiadásokat a „selmeci társláda” szellemében teremtsük meg idén is! A zenekar elődeihez hasonlóan nem kér fellépéséért honoráriumot.

Az Oroszlányi Bányász Koncert Fesztivál Fúvószenekar Selmecebányán várhatóan az alábbi helyszíneken lesz látható és hallható, amennyiben a fentebb leírtak alapján sikerül közösen előteremtenünk fellépésük költségeit:

1. 2026.09.11. péntek 19:00-kor Szalamander felvonulás – menetzene.
2. 2026.09.12. szombat 10:00-kor térzene a Boldogságos Szűz Mária Mennybemenetele templom előtti kicsi téren az Akadémia utca elején, az Egyesületünk által szervezett hagyományos magyar és szlovák nyelvű ünnepi ökumenikus istentisztelet előtt.
3. 2026.09.12. szombat 15:00 körül közel egyórás (!) térzene a Szentháromság téri nagyszínpadon.

Kérünk Benneteket adományaitokkal támogassátok a bányász fúvószenekar selmeci fellépésének költségeit, egyben legyetek részesei Ti is a magyar delegációban való vonulás felemelő érzésének!

Kérjük, támogatásokat az alábbi számlára utaljátok:

Szent Borbála Akadémiai Kör Egyesület számlaszám:

50800104 - 11086985

IBAN szám: HU03 5080 0104 1108 6985 0000 0000

Közzleménybe: Támogatás

„Ha Selmec hív, mi ott leszünk...”

Jó szerencsét!

Pécs, 2026. 06. 17.

Benke Tamás
elnök

A VISONTA-RECSK TENGELY (VRT) 2 – A WIN-WIN MEGOLDÁS

Egy bányát bezárni, egyet kinyitni – dupla költség. Nézzük, hogy lehet a két lépést összehangolni. Visontán 1964 óta működik a külfejtés, az erőmű, s jelenleg egy kiterjedt ipari komplexum számos eleme, a lignit alapú energiatermeléstől a gipszkarton gyártáson keresztül a biomassza égetésig. Az erőmű fogadja a Visontától kb 70 km-re lévő bükkábrányi külfejtés lignitjét is. A lignit felhasználásnak 2029-ig van érvényes környezethasználati engedélye. A viharos tulajdonosváltásokon keresztül az MVM csoport állami kikötőjébe 2020-ban visszaérkezett óriásgőzös jövőjét gáztüzelésű CCGT-blokkok, biomassza tüzelés, napelemek kombinációjaként képzelik el, a lignitet kiiktatva a palettáról. Ez valójában növeli energiafüggetlenségünket, s töröl egy lehetséges alternatívát, ami a mostani paksi erőmű leállás veszélyének fényében oktondi lépés.

A bezárásnak számos hátrányos és költséges szövődménye is van, pl. a gipsztermelés kiesése, a külfejtések bezárása, a felszíni létesítmények átalakítása.

Recsk 1850 óta a rézérc bányászat és kutatás egykori hazai gócpontja, 1979-ig üzemelő réz- és aranytermelő földalatti bányával, illetve ettől 1 km-re a Mélysínt érintetlen, közel 1 milliárd tonnás réz-arany, illetve réz-cink-ólom ércvagyonával. A legnagyobb függőleges kiterjedésű hazai építmény, 1200 m mélységig feltáró függőaknákkal, metró alagút méretű összekötő vágatokkal, a felszínen ma már csak néhány felszíni lefedett aknaszájjal. A lelőhely megnyitásának nyomós nemzetgazdasági indokai vannak, ugyanakkor majdnem hasonló nagyságrendű a megnyitás ellen szóló érv, többek között a felszíni infrastruktúra hiánya, a meddőelhelyezés megoldatlansága, a szűkös tér, a körbezáró települések közelsége.

A VRT összekapcsolással oldja meg ezen problémák jelentős részét. A VRT szempontjából a visontai terület lényege a koncentrált ipari infrastruktúra, a meddő lerakásra alkalmas nyitott külfejtési terek, illetve az sokoldalú szolgáltatást üzemeltető magas szakmai színvonalat képviselő szakember gárda

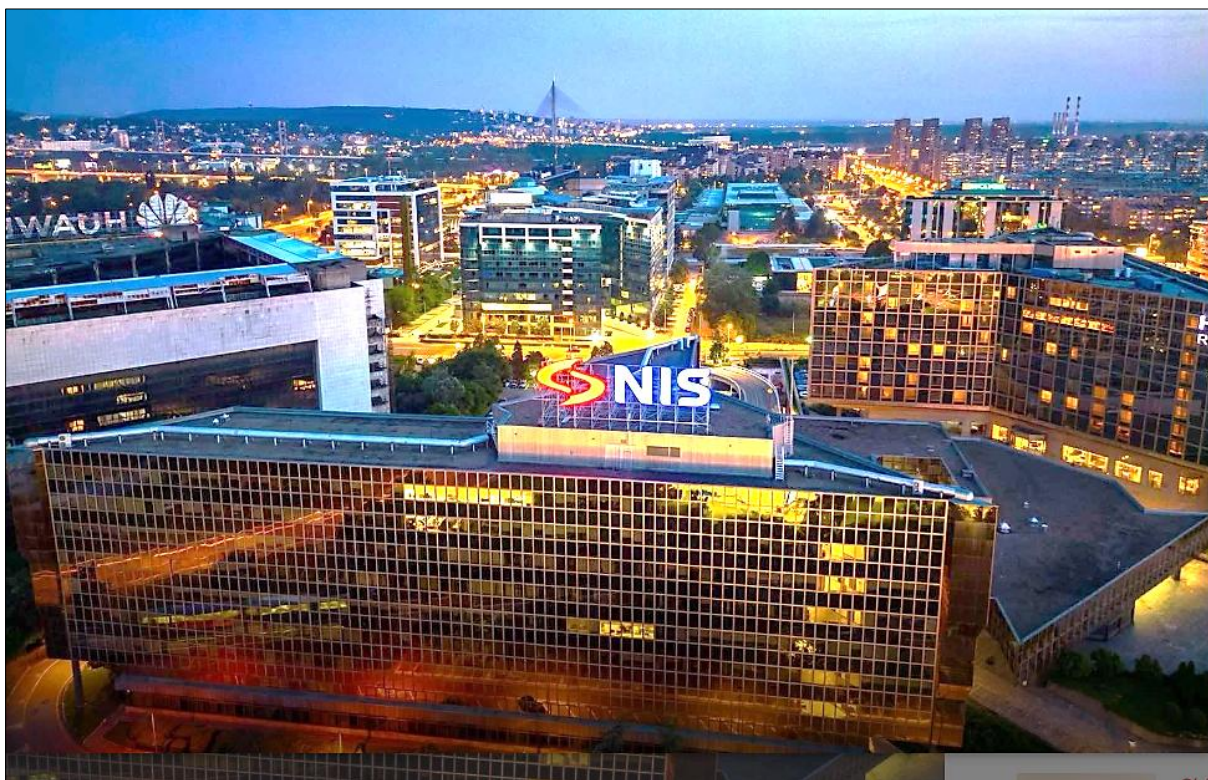
A következő részben erről lesz szó.

Érdeklődők, tartsatok velem.

Földessy János

professor emeritus

Hírek az energetika világából

A NIS meghosszabbította a licencét, folytatódnak a tárgyalások a MOL-lal
<https://ceenergynews.com/oil-gas/nis-licence-extension-mol/>

A MEKH szélérőmű-tendert indított Magyarországon
<https://ceenergynews.com/renewables/mekh-wind-tender-hungary/>

Több mint 3%-kal drágul az olaj, miután az USA és Irán újraindította a katonai támadásokat

<https://www.reuters.com/business/energy/oil-jumps-more-than-2-after-us-attack-irans-larak-island-2026-08-30/>

Románia eltörli a stratégiai vízerőmű-projektekre vonatkozó környezetvédelmi követelményeket

<https://balkangreenenergynews.com/romania-scraps-environmental-requirements-for-strategic-hydropower-projects/>

Ajánlatkérést tettek közzé egy 60 MW-os Hrgud szélerőműpark építésére Bosznia-Hercegovinában

<https://balkangreenenergynews.com/bids-invited-to-build-60-mw-hrgud-wind-farm-in-southern-bosnia-and-herzegovina/>

Az energiaegyenlet újraírása egy rugalmasabb iparág érdekében

<https://www.energyconnects.com/opinion/interviews/2026/august/rewriting-the-energy-equation-for-a-more-resilient-industry/>

Az amerikai hadsereg 5 vállalatot választott ki mikroreaktorok katonai létesítményekben történő telepítésére

<https://www.utilitydive.com/news/us-army-selects-5-companies-to-deploy-microreactors-at-military-installatio/828974/>

A drónok jelentik a következő nagy biztonsági kihívást a kritikus infrastruktúra számára

<https://www.utilitydive.com/news/drones-are-the-next-big-security-challenge-for-critical-infrastructure/827036/>

Trump bejelentette, hogy az USA meg akarja szerezni az irányítást Venezuela hatalmas olajkészletei felett

<https://energynow.com/2026/08/breaking-news-trump-announces-sweeping-us-grab-for-control-of-venezuelas-vast-oil-reserves/>

Törökország, Szaúd-Arábia és Pakisztán megtartja védelmi paktumuk első ülését

<https://energynews.oedigital.com/fossil-fuels/2026/08/30/source-turkey-saudi-arabia-and-pakistan-will-hold-the-first-meeting-of-their-defence-pact>

Gabrovo esővízgyűjtő rendszert épít, miután Bulgáriában úttörő szerepet játszott a lakossági energiaközösségek építésében

<https://balkangreenenergynews.com/gabrovo-to-build-rainwater-collection-system-after-pioneering-citizen-energy-communities-in-bulgaria/>

Industrielle
Schutztechnologie
COTEC

WORKSHOPS

2026
OKTÓBER

Ezúton meghívjuk Önt és kollégáit a Cotec felületvédelmi anyagok bemutatójára, amelyet **Pap Gyula mérnök** úr fog tartani.

1. Workshop

2026. október 8. / 10:00

Nagyatád // Büttner és Társa Kft. telephelye
7500 Nagyatád, Taranyi úti Ipartelep 2744 hrsz.

2. Workshop

2026. október 9. / 10:00

Algyő // MB 2001 Kft. telephelye
6750 Algyő, Jura Ipari Park 35/A

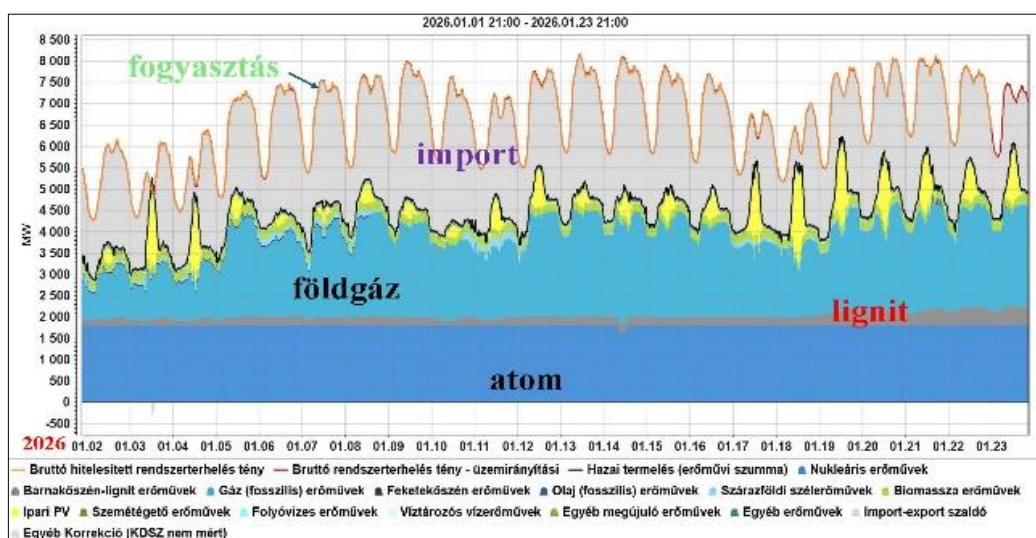
REGISZTRÁCIÓ →
<https://cotec.hu/workshop>

Magyarország „Zöld” energia biztonsága

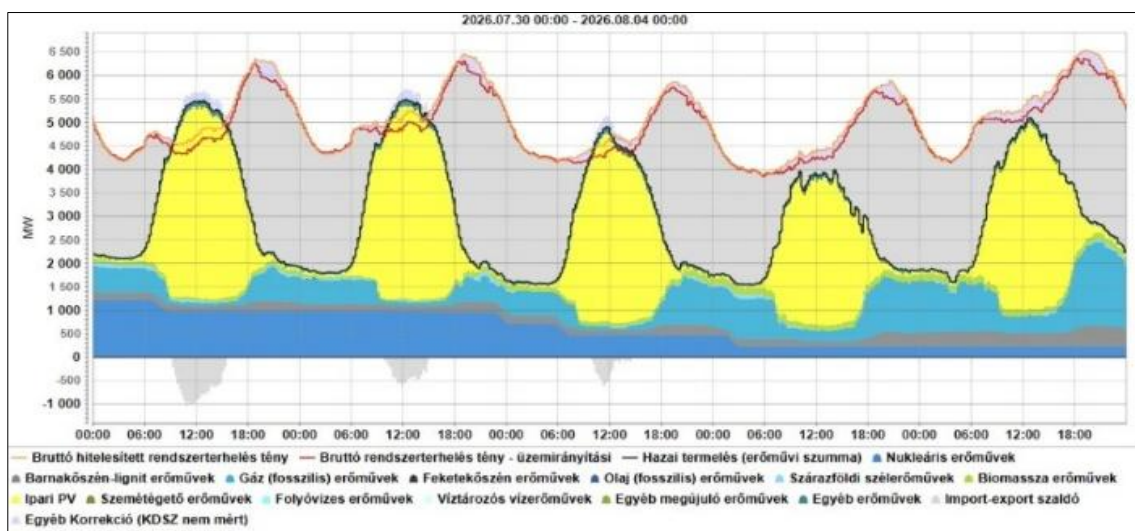
Ha azt vizsgáljuk, hogy mit hoz hazánk számára az EU által erőszakolt zöld átállás, akkor érdemes egy gondolkísérletet végeznünk. Ehhez természetesen a pillanatnyi villamos energia stratégiánk eredményét kell összevetnünk a napokban megcélzott változtatással, ami röviden szólva éves szinten csaknem kétszeresére növeli a zöldvillany termelést, már ha a Napunk így akarja. Hiszen a szél is a Nap ajándéka, ahogyan a víz körforgása és a biomassa (benne természetes élelmiszereink) is. Napunk energiaszolgáltatása évről évre különböző, még ha ez az átlagtól való eltérés általában nem túl magas, akár pozitív akár negatív irányban.

Ám ahogyan népi mondásunk tartja „az ördög a részletekben rejtőzik”. Nézzük meg tehát a fizika alapján számított nem lényegtelen tényeket is. Azért tehetjük ezt, mert a fizika a számtan segítségével a (lehetséges) JÖVŐT mutatja meg.

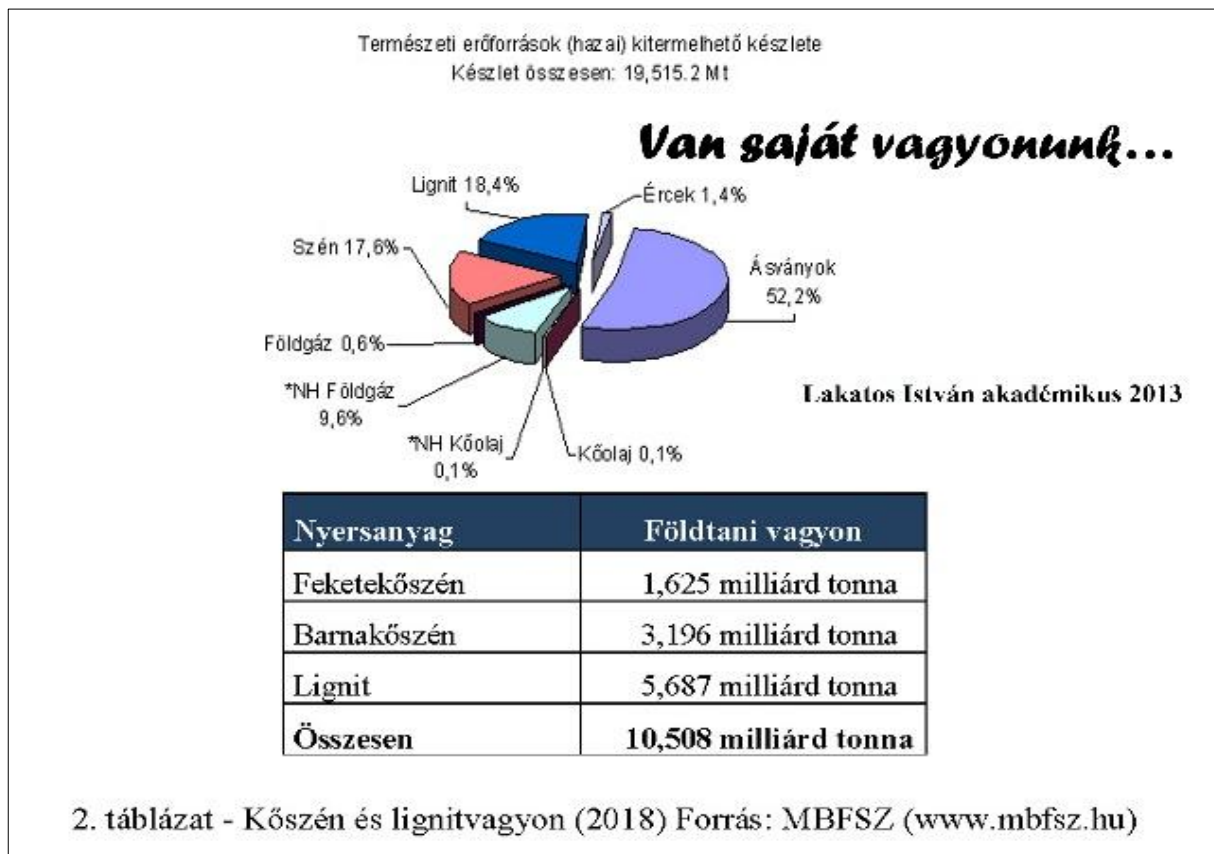
1. sz. ábra

A téli napenergia termelés az energiatárolók számára üresjárás lesz...

2. sz. ábra Nyáron negatív áron eladható többlet és hűtővíz hiány keletkezhet. (Forrás: MAVIR)

A mai meleg nyárban lehetőségeink igencsak szűkösek, mint a 2. sz. ábra mutatja. Napi villanyimportunk akár a 65%-ot is meghaladhatja, ami az önmagában is ijesztő átlagáron számítva akár 40–60 millió Euro államadósság növekedést hozhat 24 óra alatt a geopolitikai befolyásolhatósági kitettségen túl. Hiszen ilyenkor az import másnak is szükséges...

3. sz. ábra Van mihez nyúlunk az importfüggőség csökkentéséhez

Országhatárainkon belül található energiahordozóink használatával

1. sz. táblázat

Erőmű technológia	Hasznos teljesítmény 2026 [MW]	Villamos energia 2026 [TWh]	Hasznos teljesítmény 2030 [MW]	Villamos energia 2030 [TWh]	Terület igény [ha]	Beruházás költsége [Milliárd Ft/ 500 MW]
Atom	2000	17,52	2000	17,52	240	2000
Lignit	700	5,60	700	5,60	244	500
Földgáz	1572	11,79	1572	11,79	23	250
Nap	1720	3,61	2400	5,04	150*	165
Szél	83,6	0,19	989	2,27	114**	265
Egyéb	~500	4,0	~500	4,0	n.a.	n.a.
Összesen	6575,6	~42,71	8161	46,22	—	—
Akkumulátor	~1085	0,0017	2250	0,0051	0,12***	105
Import	—	5,65	—	13,78	—	—
Kitettség	—	12%	—	23%	—	—

* ha / 20 MW

** ha / 25 MW

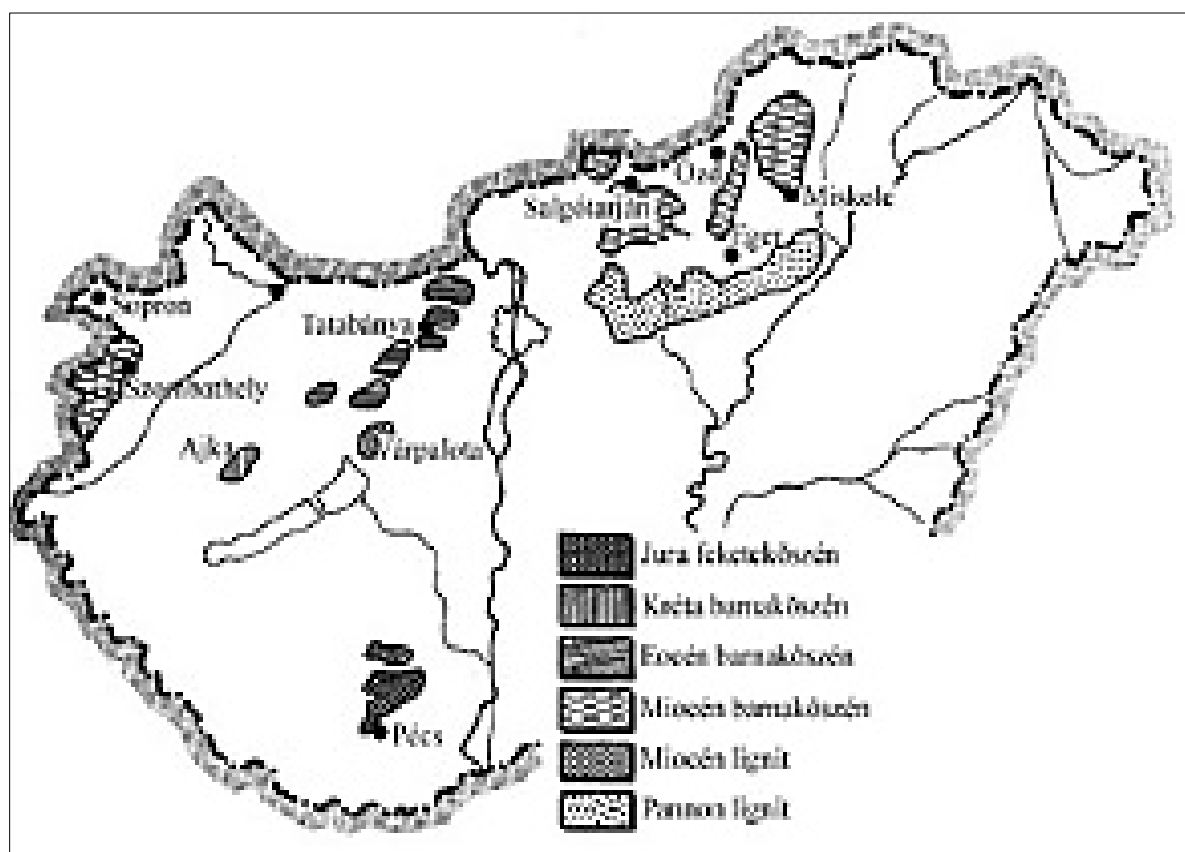
*** ha / 100 MW

A hivatalos statisztika szerint 2025-ben 48,338 TeraWattóra villamos energiát fogyasztottunk el, amiből társadalmi összefogással csupán mindössze 35,616 TWh-t állítottunk elő. A többi importból érkezett. Erre kiszámított igényünk tehát 26,32% volt.

Kíváncsiságunk tárgya az, hogy „új” zöld stratégiánkkal, amit „Nap Szél Atom” szlogennel jellemezhetnénk, le tudunk-e menni 20% alá? A kérdés pontos megválaszolását nehezíti, hogy a természet pillanatnyi hatásait csupán visszamenőleg tudjuk figyelembe venni. Ám egy statisztikai átlagot képezve jó közelítéssel számíthatunk egy határ intervallumot, ahová importkitettségekünk értéke várhatóan esik majd.

A számításhoz hívjuk segítségül az 1. sz. táblázatot, mert tartalma gondolat kísérletünk feltételein alapszik. Melyek összehasonlítható eredményeket adnak. Legfontosabb feltételünk, hogy az áramot adó berendezések teljes éves üzemidejük alatt hiba nélkül folyamatosan termelnek, így karbantartásra nincs szükség.

A természet pedig abban segít bennünket, hogy a zöld technológia maximális hatásfokkal üzemelhet, hiszen felhőtlen ég és folyamatos napsütés mellett állandóan fúj a maximális intenzitású szél. Mindez pedig az éves 2100 átlagos napos órát, illetve a 2300 maximális sebességű szeles órát eredményezi. Fontos feltétel még, hogy a nap és a szél esetében nem a beépített teljesítményt, hanem a hatásfok által meghatározott hasznos teljesítményt kell figyelembe vennünk. Hiszen a fosszilis és atomáram termelők esetében is ezzel számolunk.

4.sz. ábra Szénfőleségeink lelőhelyei hazánkban

Példaként álljon itt, hogy egy 250 MW hasznos teljesítményű földgáz turbina 40%-os hatásfoka azt jelenti, hogy óránként 625 MWh földgáz energiát igényel, ami hőértéken 2250 GigaJoule, vagyis 63560 m³ földgázt éget egy óra alatt.

Az is feltűnhet kérdésként, hogy az akkumulátor sorban írt számérték mennyi időre elegendő villamos áramot takar. Ha figyelembe vesszük áramfogyasztásunk napi átlagát, akkor 2025-ben 132 GWh-t kapunk. Ha pedig ezt 20 lábas tengeri konténerekbe szerelt 2,5 MW/5 MWh kapacitású LiFePo akkumulátorokból építjük fel, akkor a 26400 db konténer ~79 hektáron férhet el, kétszöröse villamos áramot biztosítva. Tehát 24 órás kimaradás esetén 12-szer ennyi akkumulátorra és területre van szükség.

Ha tovább böngésszük a táblázatot, megkaphatjuk a napelemekkel már elfoglalt és a széltornyokkal elfoglalni tervezett területeink méretét is. A közüzemi naperőművek 90000 ha, a tervezett és meglévő szélenergia parkok 19608 hektárt foglalnak majd el. Így 2030-ban az összes hely, amin mező- és erdőgazdasági termelés nem folytatható kishíján 110 négyzetkilométer lehet. S mindez 2025-höz képest növekvő áram import igény mellett történik majd.

Ha viszont 1200 millió tonnányi Visontán és Bükkábrányban lévő lignitünkre alapozunk, akkor 25 esztendő távlatában 4000 MW-nyi erőművet 8 db 500 MW-os új blokkból, 4000 milliárd Forintból megépítve, csupán 14 négyzetkilométert elfoglalva áramimport igényünk 2030-ra gyakorlatilag nullára csökkenhetne...

Végül táblázatunk arra is jó, hogy levonhassuk az eltelt 20 esztendő zöldáram gyakorlatának tapasztalatát. A biztonságos villamos áramellátásról a fizika azt mondja számunkra, hogy kell lennie alap erőműveknek. Ezek folyamatosan azonos mennyiségű áramot termelnek az év napjainak minden másodpercében, azaz 8760 órán át. A rájuk épülő zsinór termelők is folyamatosan, de önműködő szabályozással biztosítják a terhelés (fogyasztás) pillanatnyi értéke miatt változó 50 Hertz-es frekvencia állandóságát. Így oszlik meg az áramtermelési feladat az atom, szén, földgáz üzemű erőművek között.

A vízi, a nap- és a szélenergia is jelentős lehetőséget tartogatnak. Azonban a közüzemi ellátásban alkalmazásuk nem szerencsés. Az „ő” helyük ott van, ahol termelésüket azonnal el tudja használni a 4,3 millió otthon és/vagy a saját erőművét létrehozó vállalkozás. Ők ugyanis az így stabilan működő és folyamatosan rendelkezésre álló közüzemi hálózatról akkor vételeznek, ha saját akkumulátoraikban tárolt tartalékuk már elfogyott.

Legvégül meg kell említeni, hogy a biomasszát, szemetet, biogázt égető és geotermikus energiát, vízi energiát használó erőművek jelentősége csekély, kapacitásuk miatt csak alárendelt, ám értékükön megbecsülendő lehet hazánkban is. S ha a fizika tanítását komolyan vesszük és alkalmazzuk is, akkor Magyarországunk energetikája nemcsak biztonságos, hanem egyensúlyos és szuverén lesz.

Mindezt pedig saját energiahordozóink tehetik folyamatosan lehetővé, úgymint: uránunk, lignitünk, szeneink, földgázunk, vizeink, biomasszáink, meg-megújuló szemetünk, napenergiánk, csekélyke szélünk. Mindegyik a maga helyén és mértékén...

(Nem elvetendő részletek a www.energiaakademia.lapunk.hu honlapon.)

Livo László

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

Megújul az Universitas Miskolcinensis Alapítvány vezetése

Kijelölték az Universitas Miskolcinensis Alapítvány új kuratóriumi és felügyelőbizottsági tagjait, valamint elnökeit.

Lannert Judit oktatási és gyermekügyi miniszter döntött a Miskolci Egyetemet fenntartó Universitas Miskolcinensis Alapítvány tisztségviselőiről, kijelölte a kuratórium és a felügyelőbizottság új tagjait, valamint a testületek elnökeit.

A testület

A kuratórium elnöke: Dr. Zerényi Endre

Tagjai:

- Farkas Gábor József
- Prof. Dr. Fazekas Csaba
- Varga Zoltán
- Tömlő-Bubonyi Mária

A felügyelőbizottság elnöke: Börzsei Tibor Vince

Tagjai:

- Visnyainé Hernádi Zsuzsanna
- Dr. Ignácz Dávid

A változások hivatalos bírósági bejegyzésére 2026. augusztus 31-én kerül sor.

Középpontban az ásványkutatás digitális módszerei

Megnyílt a jelentkezés a TIMREX Digital Geoscience Workshop 2026 nemzetközi képzési programra

Tisztelt Kollégák!

Megnyílt a jelentkezés a **TIMREX Digital Geoscience Workshop 2026** nemzetközi képzési programra, amely az ásványkutatás korszerű digitális módszereire fókuszál. További [információ és a jelentkezési űrlap a TIMREX weboldalán érhető el](#).

A workshop online előadásokat és intenzív gyakorlati képzést ötvöz, középpontjában pedig a műholdas távérzékelés, a LiDAR, a geofizika, a geokémia és a mesterséges intelligencia gyakorlati kutatási munkafolyamatokba történő integrálása áll. A kurzust a TIMREX konzorcium egyetemeinek vezető földtudományi szakemberei tartják: a Wrocław Műszaki Egyetem (WUST), a Luleå Műszaki Egyetem (LTU), a Leobeni Bányászati Egyetem (MUL), a Zágrábi Egyetem (UniZG-RGNF) és a Miskolci Egyetem (UM). A program az EIT RawMaterials támogatásával valósul meg.

Workshop ütemezése

Online workshop: október 15–16. (összesen 18 óra)

Személyes workshop: október 26–27. (összesen 16 óra)

Helyszín:

- 1 nap a WUST egyetemen, Wrocławban (Lengyelország)
- 1 napos terepgyakorlat a Zalas bányában (GPR, magnetométer, TLS, drónok)

A program célcsoportjai:

- Geológusok és ásványkutatással foglalkozó vállalatok szakemberei, akik szeretnék bővíteni ismereteiket a fejlett digitális kutatási módszerek terén, beleértve a távérzékelést, a geostatisztikát és a mesterséges intelligenciával támogatott kutatást.
- Európai földtani szolgálatok szakemberei, akik a Kritikus Nyersanyagokról szóló Európai Unió Rendelet megvalósítását támogatják innovatív digitális eszközök alkalmazásával a kritikus nyersanyagok kutatásában és a területek újraértékelésében.
- MSc- és PhD-hallgatók, akik gyakorlati kompetenciákat kívánnak szerezni az ásványi nyersanyag-potenciál térképezésében műholdas távérzékelési és földi lézerszkennelési (TLS) módszerekkel.

A résztvevők gyakorlati képzésben részesülnek az alábbi területeken:

- Multispektrális műholdas adatok feldolgozása
- LiDAR és fotogrammetria
- Légi geofizikai és műholdas adatok integrációja

- Mesterséges intelligencia és gépi tanulási megoldások ásványi nyersanyag-potenciál értékelésére
- Felszíni geokémia, GIS és geostatisztika
- Porfíros rézérc-kutatási koncepciók
- Integrált kutatási projektek tervezése

A workshop az elméleti alapokat gyakorlati feladatokkal ötvözi SNAP, CloudCompare, QGIS és MATLAB szoftverek használatával, így a résztvevők közvetlenül alkalmazható készségeket szerezhetnek az ásványkutatás területén.

Várjuk az akadémiai szféra, a földtani szolgálatok és az ipar képviselőinek jelentkezését.

Résztvevői kategóriák

Online workshop (2026. október 15–16.)

- Ipari szakemberek: 400 EUR (létszámkorlát nélkül)
- Akadémiai és kutatás-fejlesztési szervezetek (RTO-k): 300 EUR (létszámkorlát nélkül)
- TIMREX hallgatók: 0 EUR (létszámkorlát nélkül)
- MSc- és PhD-hallgatók: 100 EUR (létszámkorlát nélkül)

Személyes workshop (2026. október 26–27., Wrocław)

- Ipari szakemberek: 900 EUR (max. 10 fő)
- Akadémiai és kutatás-fejlesztési szervezetek (RTO-k): 600 EUR (max. 10 fő)
- TIMREX hallgatók: 150 EUR (max. 5 fő)
- MSc- és PhD-hallgatók: 300 EUR (max. 5 fő)

A részvételi díj tartalmazza:

Online workshop:

- Hozzáférés az összes élő online előadáshoz
- Digitális oktatási anyagok
- A workshop előtti tanulási segédanyagok
- Részvételi tanúsítvány

Személyes workshop:

- Részvétel valamennyi gyakorlati foglalkozáson
- Workshop anyagok
- Kávészünetek és ebédek
- Helyi közlekedés a workshop programjai során
- Teljesítési tanúsítvány

További felmerülő kérdésekkel, kérjük keressenek a timrex@uni-miskolc.hu címen.

Tisztelettel:

Miskolci Egyetem

Műszaki Föld- és Környezettudományi Kar

Segítséget, támogatást várnak

Terveik szerint: kilovagolnak Selmecebányára

Segítséget, támogatást kérnek egy rendhagyó vállalkozáshoz a soproni egyetemisták, közülük is egy bizonyos Kumisz Kör tagjai. Céljuk különleges módon megemlékezni a Selmeci Akadémia hazáért harcoló hallgatóiról.

Levelüket a Kör vezetője, Kanizsay Botond ötödéves hallgató jegyzi:

A soproni egyetemisták között szerveződött egy lovas társaság, mely a Kumisz Kör nevet viseli. Tagjaink az Erdőmérnöki Kar hallgatói, de szeretnénk bevonni a többi kart és utódintézményt is.

A Kör elhatározta, hogy 2026 szeptemberében kilovagol Selmecebányára azon az útvonalon, amelyen hajdanán az Akadémia menekült először Budapestre, majd Sopronba. A lovaglás emléket állít és tiszteleg minden hallgató előtt, aki harcolt a magyar szabadságért 1848-49-ben, és harcolt a haza védelmében az I. világháborúban. Az út végén megkoszorúzzuk selmeci professzoraink síremlékeit és lerójuk tiszteletünket Alma Materünk előtt.

Ennek kapcsán szeretném kérni az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesületet, hogy anyagilag – vagy egyéb módon – támogassa az emléktúránkat. A program részletei, költségei és a Kumisz Kör rövid bemutatása a mellékletek között szerepel.

Hogy méltóképpen emléket állítsunk a kilovaglásnak, a Hallgatóság nevében lovat ábrázoló szoborral ajándékozzuk meg Selmecebányát. Tovább folytatván azt a szokást, ahol a selmeci utódintézmények rönköt vagy csillét toltak el és adtak a városnak. Az út alatt fontos szerepet kap majd a dokumentáció, melynek segítségével szívesen állítunk össze beszámolót vagy cikket az OMBKE-val együttműködve.

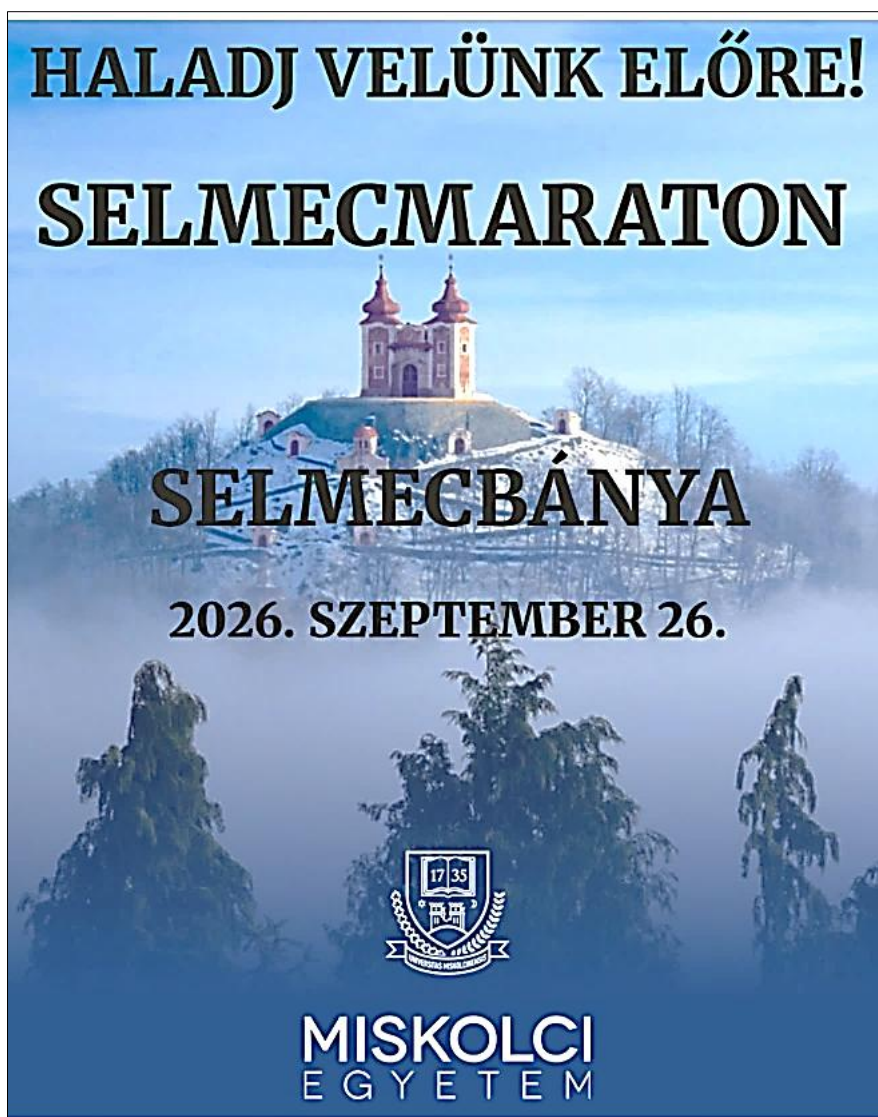
A program felelőseként és a Kumisz Kör vezetőjeként rendelkezésre állok a további egyeztetésekben. Jelenlegi végzősként szeptemberben már valószínűleg nem hallgatóként, hanem okleveles erdőmérnökként szolgálhatom az ügyet. Az emléktúra többi résztvevője az Erdőmérnöki Kar hallgatója.

Előre is köszönöm a választ, bízom a számunkra pozitív elbírálásban!

Jó szerencsét!

Kanizsay Botond, V. éves erdőmérnök hallgató, a Kumisz Kör főlovásza

Részletek itt: <https://ombke.hu/wp-content/uploads/2026/08/Kilovaglas-Selmecre-programterv.pdf>
<https://ombke.hu/wp-content/uploads/2026/08/Kumisz-Kor-bemutatasa.pdf>

A Selmeci Akadémia valamelyik utód intézményében koptatod (vagy koptattad) a padot? Szereted a várost, a hagyományokat, vagy csak szükséged van egy jó indokra, hogy lemozogd a legutóbbi szakestély fáradalmait? Vagy mindezek ismeretlenek számodra, csak szeretnél egy csodás környezetben futni vagy túrázni? Ismét

Selmecmaraton szeptember 26-án

Fuss az UNESCO világörökség festői díszletei között, ahol a történelmi macskakövek és a vadregényes erdei ösvények váltják egymást.

A pályát a szervezők újragondolták, így az előző évekhez képest még több tereppel, sárral várják az résztvevőket a festői táj szépsége mellett.

A Miskolci Egyetem idén is várja a résztvevőket, hogy az intézményt együtt képviselhessék a sport szerelmesei.

Részletek: <https://www.uni-miskolc.hu/.../haladj-velunk-elore.../>

Segítség a valétatabló gyűjtemény teljessé tételéhez

A Miskolci Egyetem Műszaki Föld- és Környezettudományi Kara számos, az elmúlt évtizedek során valétáló bányász évfolyam tablóját őrzi. Célunk, hogy ezt a különleges gyűjteményt a lehető legteljesebbé tegyük, és a jövőben egy online tablóarchívum keretében minden érdeklődő számára elérhetővé váljon.

Ehhez az Ön segítségére is szükségünk van!

Jelenleg az alábbi évfolyamok valétatablói hiányoznak gyűjteményünkéből:

1960, 1961, 1963, 1964, 1968, 1979, 1981, 1982, 1984, 1986, 1991, 1996, 2010, 2011, 2012, 2015, 2016, 2018, 2019, 2021 és 2024.

Ha rendelkezik valamelyik felsorolt évfolyam tablójával digitális vagy eredeti formában, vagy információval tud szolgálni annak fellelhetőségéről, kérjük, vegye fel velünk a kapcsolatot!

Telefon: +36 20 310 2490

E-mail: mfkvaletabizottsag@gmail.com

Kérjük, ossza meg felhívásunkat ismerőseivel is! Minden megosztás közelebb visz bennünket ahhoz, hogy a bányász évfolyamok értékes emlékeit megőrizzük az utókor számára. Köszönjük az együttműködést és a segítséget!

Megjelent Pálincás Róbert Hangok a Mélyből – Carl Stegmayer bányászdalai és válogatott költeményei című könyve

Megjelent Pálincás Róbert Gusztáv: *Hangok a mélyből – Carl Stegmayer bányászdalai és válogatott költeményei* c. könyve, amely 50 magyarra fordított költemény szövegét és a dalok kottáját is tartalmazza, kiegészítve a költő életére és munkásságára vonatkozó információkkal. (Képünkön a szerző.)

A kiadvány a dunaújvárosi Leopold Hagyományörző Egyesületnél (<https://leopoldegyesulet.hu>) rendelhető meg az info@leopoldegyesulet.hu e-mail címen.

Érdekesség, hogy a szerző kétrészes sorozatban ír a BKL idei, októberi, illetve decemberi számában a fenti témában, az írás címe:

„Bányász hazája merre van?” avagy Carl Stegmayer és a harmadik bányászhimnusz

A témához egy képet is mellékelünk Carl Stegmayerről:

A szénhidrogén-bányászat (volt) művelődési házai és ifjúsági klubjai II.

(Folytatás)

Ifjúsági Klubok

Szókratész több mint kétezer éve jegyezte meg, hogy „az ifjúságnak rossz a modora, nem tiszteli az idősebbeket, felesel a szüleivel, szereti a mámort és fecseg, ha dolgozni kell” (Karikó Sándor nyomán). Mégsem az ókortól beszélhetünk igazán ifjúságról, ifjúságügyről és ifjúsági együttlétekről sem. Tekintsük át tehát azokat a korszakokat, ahol – ha még nem is a mai értelemben –, de valamilyen módon az oktatáson túl is megjelenik az ifjúság együttléte.

Az ifjúsági klubokról általában

Az ifjúsági klubok kialakulása a 19. század végére és a 20. század elejére nyúlik vissza, ám igazi aranykorukat a második világháborút követő évtizedekben, különösen az 1960-as és 1980-as évek között élték. Ezek a közösségi terek a fiatalok számára a társadalmi, kulturális és politikai kötöttségektől mentesebb kapcsolatteremtést, az önkifejezést és a szabadidő eltöltését biztosították. Történetük a szigorú állami kontrolltól a szabadságjogok kiteljesedésén át a digitális kor általi felmorzsolódásig ívelt.

A kezdetek: Önszerveződés és útkeresés

Az ifjúsági klubok előzményei a különböző cserkészcsapatokhoz, egyleti ifjúsági körökhöz és vallási csoportokhoz köthetők. A modern értelemben vett ifjúsági klubok azonban a második világháború után, a tömeges urbanizációval és a fiatal generációk társadalmi önállósodásával párhuzamosan jelentek meg. Ekkor formálódtak azok az életkori sajátosságokra épülő közösségek, amelyek a kultúra, a zene és az irodalom iránt érdeklődőket tömörítették.

A virágkor: KISZ-klubok és az underground szcéna

A szocialista blokk országaiban (így Magyarországon is) az ifjúsági klubok egyszerre voltak a hivatalos ideológia közvetítői és az ellenkultúra bölcsői.

- **Kettős funkció:** A hivatalos állami és pártifjúsági szervezetek (például az MSZMP és KISZ) felügyelete alatt működő művelődési házakban olyan terek jöttek létre, ahol a fiatalok biztonságosan találkozhattak.
- **Szubkultúrák bázisa:** Ezek a klubok adtak otthont a beat-, rock- és alternatív zenei mozgalmaknak, valamint az úgynevezett magnós kluboknak. A helyi zenekarok fellépési lehetőséget kaptak, a fiatalok pedig itt jutottak hozzá a nyugati kultúrához és életérzéshez.
- **Kiemelt helyszínek:** A korszak ikonikus budapesti klubjai (*Ifjúsági Házak*, *Budai Ifjúsági Park*) mellett minden vidéki városban és lakótelepen működtek ifjúsági klubok, amelyek a helyi közösségi élet központjai voltak.

A rendszerváltás és a nagy átalakulás

A rendszerváltással (1989–1990) a klubok élete drasztikusan megváltozott. Egyrészt megszűnt az állami/pártállami finanszírozás és a központosított ifjúságpolitika, másrészt a nyugati nyitás hatására a szórakozási lehetőségek végtelenül kibővültek.

- A klubok egy része, melyek nem tudtak alkalmazkodni a piaci viszonyokhoz, bezártak vagy privatizálták azokat.

- A megmaradó klubok átalakultak: civil szervezetek, egyházak vagy önkormányzatok vették át a fenntartásukat, és a szórakozás mellett a drogprevencióra, a tehetséggondozásra és a hátrányos helyzetű fiatalok támogatására helyezték a hangsúlyt.

Az ifjúsági klubok klasszikus, fizikai formájának hanyatlása az ezredforduló után, különösen a 2010-es évektől gyorsult fel. Ennek hátterében több markáns társadalmi és technológiai változás áll:

- **Digitalizáció és közösségi oldalak:** A fizikai találkozóhelyek szerepét fokozatosan átvették a különféle online platformok (Facebook, Discord stb.). A fiatalok virtuális térben, chatsoportokon keresztül kezdtek el kommunikálni.
- **A szórakoztatóipar globalizációja:** Megjelentek a multiplex mozik, a plázák és a modern szórakozóhelyek, amelyek vonzóbb alternatívát nyújtottak a hagyományos, gyakran elavult infrastruktúrával rendelkező klubokkal szemben.
- **Közösségi terek átalakulása:** A mai kor ifjúságpolitikája és ifjúságsegítő munkája a merev, fix klubhelyiségek helyett inkább a nyitott ifjúsági munkára, az úgynevezett *outreach* (utcai szociális munka) módszerekre, a tematikus táborokra és a non-formális tanulási terekre helyezi a hangsúlyt.

Összességében, bár a hagyományos, négy fal közé zárt, minden korosztályt egybegyűjtő ifjúsági klubok korszaka lényegében véget ért, a közösség iránti igény nem tűnt el. Helyüket ma a specifikus érdeklődési körök (e-sport, robotika, önkéntes hálózatok stb.) mentén szerveződő mikroközösségek és digitális terek veszik át.

Szénhidrogén-bányászat ifjúsági klubjairól általában

A szénhidrogén-bányászat ifjúsági klubjai (vagy gyűjtőnevről az *Olajos Klubok*) a szocialista korszak Magyarországnak (különösen az 1960-as, '70-es és '80-as éveknek) a meghatározó közművelődési és szórakozóhelyei voltak. Ezeket az intézményeket a szénhidrogén-bányászati vállalatok (az OKGT, illetve a vidéki központtal rendelkező vállalatai) alapították és tartották fenn. A korszak többi ifjúsági klubjához képest az „olajosok” kiemelkedő anyagi háttérrel és egyedi kulturális szereppel rendelkeztek.

Gazdasági háttér és infrastruktúra

Mivel a kőolaj- és földgázkitermelés a korszakban stratégiai ágazatnak számított, a szénhidrogén-bányász cégek jelentős profitot termeltek. Ebből a tőkéből sokat költöttek a munkások és a fiatalok jólétére, így a klubok finanszírozására is.

- **Kiemelkedő felszereltség:** Az olajos klubok sokkal korszerűbb hang- és fénytechnikával, berendezéssel büszkélkedhettek, mint az átlagos kisvárosi vagy üzemi klubok.
- **Bővítések:** Az 1960-as évektől kezdve a Művelődési Házakban külön ifjúsági termeket, próbatermeket hoztak létre vagy egy egész épületet biztosítottak a meglévő bázisokon a fiatal generációk számára.

Kulturális és szabadidős szerep

Az olajos ifjúsági klubok nem pusztán szórakozóhelyek voltak, hanem a szocialista brigádmozgalom és a közművelődés fontos bázisai is. A programkínálat rendkívül színesen alakult:

- **Közművelődés:** Rendszeresen szerveztek író-olvasó találkozókat, politikai és tudományos vetélkedőket, művészeti bemutatókat és irodalmi esteket neves művészek fellépésével.
- **Zenei újítások:** A nyolcvanas évek fordulóján a progresszív zenék bölcsőivé váltak. Miközben a legtöbb helyen a populáris diszkó vagy funky szólt, egyes helyeken – például a legendás szegedi Olajos Klubban – itt tört be és kapott teret a hazai új hullám (*new wave*) és az alternatív zenei irányzatok.
- **Tinidiszkók és táncestek:** Hatalmas népszerűségnek örvendtek a délutáni tinidiszkók és a hétvégi, hajnalig tartó telt házas bulik.

Sport és közösségépítés

A klubok szorosan összefonódtak a helyi sportélettel is. A szénhidrogén-bányászati támogatás révén az utánpótlás-nevelés és az ifjúsági sportcsapatok (például a nagykanizsai, szegedi vagy szolnoki olajbányász sportegyesületek) bázisaként szolgáltak, ahol a fiatalok a sportolás mellett közösségi életet is élhettek.

Hanyatlás és átalakulás

A rendszerváltáshoz közeledve, az 1980-as évek közepétől az állami és a vállalati támogatások drasztikusan csökkenni kezdtek. Az olajos kluboknak át kellett állniuk az önfenntartásra. A privatizáció és a piacgazdaság megjelenésével a klasszikus, vállalati háttérű ifjúsági klubrendszer megszűnt; a helyüket magánkézben lévő diszkók, koncerthelyszínek vagy önkormányzati fenntartású művelődési házak vették át.

Dunántúl

Ott, ahol voltak szénhidrogén-bányászati művelődési házak – Bázakerettyei MAORT Munkásotthon/Déryné Művelődési Ház, Lovászi Olajbányász Művelődési Ház/Kultúrház, Gellénházi Művelődési Ház/Bartók Béla Művelődési Ház és Nagykanizsai Erkel Ferenc Olajipari Művelődési Ház – ott a házon belül működtek az ifjúsági klubok. A klubok gazdasági és infrastrukturális háttérét elsősorban a MAORT, majd a későbbi állami önálló kőolajvállalatok, az OKGT és a Szakszervezet biztosították. A kulturális esték, a diszkók, vetélkedők, művelődési programok, táncestek, klubmozik, teadélutánok és egyéb szórakozási lehetőségek nemcsak szénhidrogénbányász fiataloknak, hanem a környékbeli fiataloknak is biztosított színvonalas időtöltést.

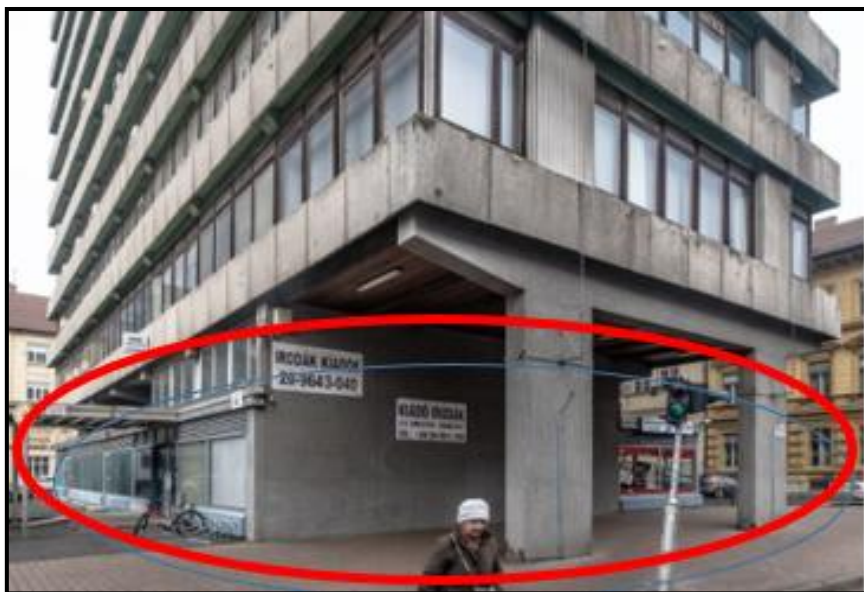
Nagyalföld

Szegedi Olajos Klub a dél-alföldi régió egyik legfontosabb könnyűzenei és alternatív kulturális csomópontja volt a szocializmus évtizedeiben, különösen az 1970-es és 1980-as években. A kőolaj- és földgázkutató, valamint kitermelő vállalatok (OKGT bázison) gazdasági háttérének köszönhetően ez a helyszín messze kiemelkedett az átlagos vidéki klubok közül. A szegedi szénhidrogénipar aranykorában a vállalatok nagy hangsúlyt fektetettek a dolgozók és családtagjaik jólétére, közművelődésére. A klubot az 1970-es évek elején hozták létre. Kezdetben csendesebb, klasszikus vállalati klubként funkcionált: sakk-köröknek, szakszervezeti gyűléseknek, brigádrendezvényeknek és szolidabb irodalmi esteknek adott otthont. Az 1970-es évek végére a profil fokozatosan fiatalodott, a Szeged központjában

felépült új szénhidrogén-bányászati irodaház földszintjén kapott otthont az ifjúsági klub (Stricz Károly vezetésével) és megjelentek a teadélutánok, táncestek, valamint az élőzene. A tágas és több helyiségből álló klubban megszaporodtak az irodalmi estek, képzőművészeti kiállítások, író-olvasó találkozók és a komolyzenei programok is. A diszkó-korszak robbanásával az Olajos Klub hirtelen Szeged egyik legfontosabb és leglátogatottabb szórakozóhelyévé vált. Minden szegedi fiatal ide akart bejutni, aki követni szeretne volna a legfrissebb divatot. A szénhidrogénipar támogatásának köszönhetően a klub olyan modern hang- és fénytechnikával rendelkezett, amilyenről más klubok nem is álmodhattak. Csongrád megyében itt tört be és kapott először komoly teret az új hullám (*new wave*). Szeged földrajzi elhelyezkedése miatt a jugoszláv határ közelsége kulcsfontosságú volt. A lazább jugoszláv vasfüggönyön át áramló nyugati punk- és új hullámos bakelitek (mint a *Jugoton* vagy a *Suzy* kiadó lemezei) a Szegedi Olajos Klub közvetítésével váltak ismertté a helyi fiatalok körében. A klub szorosan összekapcsolódott a korai szegedi underground szcénával. Az itt megforduló közönség soraiból és szellemiségéből nőttek ki az olyan radikális helyi formációk, mint a CPg (Coitus Punk Group) vagy a 88-as csoport. Bár a nyíltan rendszerkritikus punk-zenekarok fellépéseit a hatóságok és a KISZ (Kommunista Ifjúsági Szövetség) folyamatosan ellenőrizték és tiltották, azonban a klub közönsége a legfőbb bázisuk maradt. A rendszerváltáshoz közeledve a szénhidrogénipari vállalatok fokozatosan leépítették a kulturális jóléti kiadásait. A Szegedi Olajos Klub a '80-as évek végére elveszítette kiváltságos vállalati finanszírozását, és a piacgazdaság betörésével megszűnt. Szellemi örökségét – mint az élő rockzene és az alternatív kultúra szegedi mentsvára – részben a Szegedi Városi Rock Klub és a legendás JATE Klub (Gödör) vitte tovább az elkövetkező évtizedekben.

Szénhidrogén-bányászati (volt) székház

Teljes földszint (volt) az Olajos Klub

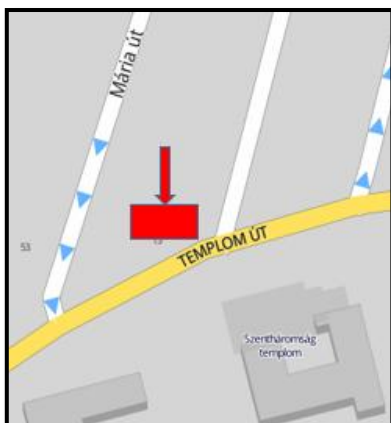
Szolnoki Olajipari Fiatalok Klubja 1971. november 6-án nyílt meg a Koltói Anna út 4. szám (ma Templom út) épületében. Miután a szolnoki szénhidrogénbányászoknak nem volt művelődési háza, ezért az OKGT Nagyalföldi Kőolajtermelő Vállalat (NKFV) megvásárolta ezt az épületet és a városban lévő három szénhidrogén-bányászati vállalattal – OKGT NKFV, OKGT Nagyalföldi Kutató és Feltáró Üzem (OKGT NKFÜ) és Kőolaj- és Földgázbányászati Kutató Laboratórium (OGIL) – közösen felújították. A klub vezetője Szabadai Mihály lett, később Szántó László vette át a vezetést. A földszinten iroda, nagyterem, kisterem, konyha és raktárak helyezkedtek el. A pincében alakították ki a büfét és a klubot. Mivel a fenntartó vállalatok és társadalmi szervek (Magyar Szocialista Munkás Párt = MSZMP, Kommunista Ifjúsági Szervezet = KISZ és a Szakszervezet) is jelen voltak a háttérben, a programok a klasszikus szocialista népneveléstől a leglazább ifjúsági szórakozásig terjedtek. A klub törzsprogramjait négy nagy tematikus pillérre lehet osztani:

- közéleti fórumok és lakóhelyi politika (tanácstagai fogadóórák és lakossági fórumok, politikai előadássorozatok, vállalati és KISZ-gyűlések);
- ifjúsági és szórakoztató programok (ötórai teák, klubestek, táncesték, élőzenei koncertek, író–olvasó–művészek–sportolók találkozók, filmklubok);
- ismeretterjesztés és vetélkedők (úti-beszámolók, sportbeszámolók, egészségügyi-, tudományos- és technikai előadások, szakmai és műveltségi vetélkedők, „Ki mit tud?” házi vetélkedő);
- szak- és rétegklubok (sakk- és kártyaklub, bélyeggyűjtő- és fotóskör, sportünnepek).

A klub adott otthont a KÖTÖVIS Irodalmi Együttes (vagy KÖTÖVIS Irodalmi Színpad) tevékenységének is. Az együttest 1967. augusztus elején tíz fővel alakította meg Trömböczky Péter okleveles olajmérnök és Cserfalvi József okleveles geológus technikus. Kezdetben vidám, szatirikus műsorokban mutatta be a vállalati élet visszasságait, csipkedte a bürokráciát és a bürokratákat. A szatirikus összeállítások mellett komolyabb hangvételű produkciókkal is jelentkezett az együttes. Így többek között az Algyő-168-as kút kitöréséről készített

dokumentumjátékot, amely sikert aratott az 1972-es „Ki mit tud?” vetélkedőn, és amelyet a televízió jóvoltából az egész ország megismerhetett. Klasszikus és kortárs irodalmi esteket, megzenésített verses előadásokat, valamint színdarabokat (pl. Moldova György műveit) vittek színpadra, amelyeket a szakma és a közönség is elismert. A csoport tíz évig működött, s ezalatt mintegy nyolcvanan vettek részt a munkájában. Innen indult a Jászai Mari-díjas színész, Mucsi Zoltán karrierje is, vagy tagjai közt megfordult a később „gulyáskirályként” elhíresült Csányi Sándor séf is, aki József Attila és Weöres Sándor megzenésített verseit énekelte saját gitárkísérettel a színpadon.

Az 1980-as évek végére a klubot fenntartó vállalatok egyre nehezebb gazdasági helyzetbe kerültek, a társadalmi szervezetek pedig a politikai erjedés miatt elvesztették korábbi befolyásukat. A KISZ-szervezetek feloszlásával a klasszikus, párt és vállalatok által támogatott ifjúsági klubélet gyakorlatilag megszűnt, az épületet értékesítették. A rendszerváltás pillanatában az ingatlan szórakoztató és kulturális funkcióját igyekeztek piaci alapon megmenteni. 1990 szeptemberében az épületben a frissen alakult Tisza Mozi Kft. rendezte be egyik irodáját és lerakatát. A belvárosi, frekventált elhelyezkedése miatt az ingatlant teljesen privatizálták, ma már egy magántulajdonú vállalkozás székhelye, s az egykori pezsgő szénhidrogénbányász klubéletnek külső nyoma sem maradt.

A (volt) Szolnoki Olajipari Fiatalok Klubjának épülete

Író – olvasó találkozó (Berkési András)

Színész – néző találkozó (Hollósi Frigyes)

Olimpiai beszámoló (Csapó Géza kajakos)

Szilveszter (1971)

Szóbeli információk vannak arról, hogy **Hajdúszoboszlón** (Dániel Enikő klubvezetésével), **Orosházán** (Braun Lászlóné és Szerencsés László klubvezetésével) és **Kiskunhalason** is volt Olajos Klub, azonban ezek működéséről írásos dokumentumok nem lelhetők fel.

Forrás: •Ötven éves a magyar kőolaj- és földgázbányászat, KfV 1937 – 1987. Kőolaj- és Földgázbányászati Vállalat, Nagykanizsa, 1987. •Olajbányászok a Nagyalföldön. Szénhidrogén-kutatás és termelés a Magyar Alföldön 1971-ig. Belső használatra, 1971. •Az olaj tükrében. A nagyalföldi szénhidrogénkutatás- és feltárás története. Kőolajkutató Vállalat, Szolnok, 1987. •Vass Gyula: Lobog a fáklyaláng. Munkásmozgalom az alföldi kőolaj- és földgázbányászatban (1946-1986). Szolnok Megyei Lapkiadó Vállalat, 1987. •Google AI-mód. 2026.

(Vége)

id. Ősz Árpád

HÍRLEVÉL

Hírlevelünket az Egyesület honlapjáról is elérhetik: **Hírlevél**

Ha javaslata, ötlete van a Hírlevéllel kapcsolatban, vagy van olyan híre, amit ezen a fórumon szeretne megosztani tagtársainkkal, kérjük azt a hirlevel@ombke.hu e-mail címre küldje el.

A Hírlevélre **itt** tud feliratkozni.

Lektorai munkák: **Keményváriné Nagy Alexandra**

A Hírlevelet összeállította: **Hajnal József**